

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

T H E L I G H T S O F H O M E L A N D

Nr. 5 (3072) 2009 FEBRUARY - VASARIS 3 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Priešingybių vingiuose

Gyvename priešingybių laikais. Pvz., juo daugiau kalbame apie sveikatą, juo daugiau vartojame sveikatą ardančių gaminių; juo sparčiau kovojame dėl vaikų gerovės, juo ryškiau mažėja gimstamumas; juo labiau stengiamės kovoti su miestų tarša, juo daugiau perkame automobilių...

VALSTYBIŲ gyvenimą stebint, labai į akis krinta štai kas: juo daugiau įvairiausios technikos ryšiams palaikyti, juo dažniau ir uoliau valstybių vadovai ar kiti aukštesni pareigūnai skraido vieni pas kitus, tai pavadinant “su oficialiu vizitu”... Ir kas beskraidyti – reikalai tie patys. Žiniasklaidoje dažniausiai skelbiama: išvyko aptarti dvišalius santykius, tolesnį bendravimą. Taip skelbiama ir valstybės vadovui išvykus, ir ministeriui pirmininkui ar kokiam parlamentarui. Kiekviena išvyka – tuo pačiu tikslu. Ar tai gali būti? Tokie be paliovos laktystai ir tariamieji aptarimai, žmonėse kelia įtarinėjimus, kad tų ryšių tikslai kitokie, daugiau savanaudiški, kai užimamoji vieta valstybės valdyje leidžia sudaryti progų tokiems pasivažinėjimams, net su delegacijomis ar šeimos nariais. Į tai per daug nesigilinus, vistiek kyla klausimas, ar iš tikrųjų reikia tiek daug tų išvykų? Juk aptarti santykiams ar neužtektų pasinaudoti ryšių priemonėmis, kurios dabar tokios tobulos, kad net tuoj pat gali matyti su kuo kalbi, kaip pašnekovas atrodo. Žinoma, vienų pas kitus skraidžiojimai užmezga asmenines pažintis, bet ar už tai reikia mokėti labai aukštą kainą, abejotina. Vadovų susitikimai – gražu, iškilminga, įdomu. Bet kad po viso to kiekvienas daro kaip jam reikia – pavyzdžių galime kasdien regėti. Jau nuo senų senovės žinoma, kaip iš pokylių menių išėję karaliai tuoj griebdavosi ginklų neišspręstiems reikalams užbaigti. Ne daug kas pasikeitė ir dabar. Taupant valstybines lėšas, nepykinant savų piliečių ir balsuotojų, turbūt reiktų bent gerą dalį atmesti tų visų nebesuskaičiuojamų vizitų.

GERI tarpvalstybiniai bei tarptautiniai santykiai yra nemenka vertybė. Jos siekia valstybių vadovai ar jų įgaliotiniai įvairiais būdais. Nepaskutinę vietą tų siekių eigoje užima ir reprezentacija – formali, kurią atlieka diplomatai ir aukštieji valstybių pareigūnai, ir bendrinė, kuriai jokie paskyrimai ar įgaliojimai nereikalingi. Oficialūs reprezentantai, tam tikras aukštuomenės sluoksnis, palaikydami ryšius su kitų valstybių to paties rango atstovais, stengiasi savo šalies vaizdą pateikti kuo gražiausią. Tai suprantama. Joks diplomatas savos valstybės nekritikuos, nepeiks, jos pajėgumo bei reikšmės nemenkins ir nemažins. Valstybės įvaizdis – taipgi vertybė. Palaikyti ryšius, bendradarbiauti, mainikauti, investuoti kiekvienas norės su šalimi, kurios lygmuo yra aukštas ir abejonių nekeliantis dėl patikimumo. Neoficialūs reprezentantai betgi kartais iškyla arba “meškos patarnavimais”, arba laisvu švaistymusi žodžiais, keistais poelgiais, net ir nusikalstamais veiksmais. Užsienyje gyvenančius lietuvius nuo seno buvome įpratę vadinti “ambasadoriais”. Tai tartum kvietimas garsinti pasaulyje Lietuvos vardą. Šitoji “ambassadorystė” taip pat neišvengia priešingybių. Krepšininkai bei kiti sportininkai, menininkai, muzikai garsina Lietuvą vienaip, o, deja, nusikaltėliai kitaip. Žinoma, būtų geriau, kad pastarųjų nebūtų. Bet, ir lieka bet... Vienas nusikaltėlišką pagarsėjimas gali nustelbti ir didesnį kiekį gerų naujienų. Priešingybės patraukia daugelio žmonių dėmesį, o emigrantų šalyse tai jau geriausi rodikliai nustatant kurie žmonės yra daugiau verti naujos pilietybės. Gyvenimo vingiuose vis dėlto yra nemažai vietų, kur nuo staigių posūkių galima susilaikyti. ČS

IŠ PRAEITIES. Meninės dalies atlikėjai *Tėviškės žiburių* baliuose: viršuj Toronto gintarietės 1981 metais; apačioj Čikagos “Vaiva” 1982 metais. Šį pavasarį, balandžio 18, šeštadienį, švėsime TŽ 60 metų veiklos sukaktį. Koncertuos D. Polikaičio vyrų sekstetas iš Čikagos

Ntr. St. Dabkaus

Milijonas į šalies biudžetą?

ŽILVINAS BELIAUSKAS,
Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos
centro direktorius

Daugelis JAV gyvenančių lietuvių, nekantriai laukdami savo tėvynės suklestėjimo, skubėjo į Lietuvą su įvairiausio pobūdžio iniciatyvomis – ieškojo galimybių pradėti įgyvendinti įvairiausio pobūdžio ekonominius ir verslo projektus, siekė pasidalinti savo patirtimi, kompetencija, ryšiais, profesinėmis žiniomis, vežė labdarą – vaistus, medicininę aparatūrą, drabužius, techniką, rėmė našlaitynus, prieglaudas, atsikuriančius universitetus, ligonines, įvairias organizacijas.

Labai greitai tapo akivaizdi ryšių problema. Šalių ekonominiai, teisiniai ir kultūriniai skirtumai bei visi Lietuvos pereinamojo laikotarpio sunkumai trikdė daugelį gerų sumanymų ir darbų.

Amerikos lietuviai skundėsi, kad instituci-

jos Lietuvoje atsiranda ir išnyksta, todėl pradėjus projektą kažkurioje ministerijoje, kurios neberandi po kelių mėnesių, neaišku, ar reikia viską pradėti iš naujo, ar galima kažkur tęsti kitur. Ir taip sunkiai suprantami Lietuvos respublikos įstatymai, nesuprantamos valdininkų teisės, kiekviename žingsnyje neaišku, į kurias duris belstis.

Tada ir imta manyti, kad padoru Lietuvos valdžios už milijonines įplaukas iš išeivijos (tai buvo paskaičiuota) paprašyti interpretatoriaus, kuris Amerikos ir kitų užsienio kraštų lietuviams sugebėtų būti nuolatinis vertėju, jiems suprantama kalba pasakydamas, ką reiškia ir kaip jau pasikeitė Lietuvos įstatymai ir galėtų atsakingai bei kompetentingai instruktuoti, kaip elgtis vienoj ar kitoj būklėj, vienu ar kitu atveju. Iš kitos pusės, viltys ir numatymai migracijos procesų atžvilgiu daugeliui kūrėsi labai optimistiškai.

Nukelta į 3-čią psl.

Šiame numeryje

- Valdžios vyrai klysta – 2 psl.
- Karaliaučiaus kraštas šiandien – 4,5 psl.
- Dar vienas klubas – 5 psl.
- Sukaktuvinis žiniaraštis – 6 psl.
- Poetą palydėjus į amžinybę – 8 psl.
- Apie save ir apie dainavimą – 9 psl.
- Kas sava – nebegera – 10 psl.
- Jaunimo sodyba – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: In Canada - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). USA - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs (Agreement No. 40012376. PAP Registration No. 09408, CPM 1001760), and we thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Canada

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos vyskupų konferencijos visuotinis posėdis įvyko Kaune sausio 23 d. Dalyvius pasveikino Apaštališkasis nuncijus arkiv. Peter Stephan Zurbriggen, kuris baigia diplomatinę misiją Baltijos šalyse ir savo tarnystę tęs Austrijoje. Lietuvos ganytojai aptarė Sodros ir Ligonių kasų įmokų už bažnytinių institucijų darbuotojus klausimą, ieškos galimybių kompensuoti išaugusias socialinio draudimo įmokas deramu atlygio padidiniu, kad darbuotojai nepajustų rimtesnių finansinių sunkumų. Apžvelgtos Lietuvos katalikiškų centrų 2008 m. veiklos ataskaitos. Vysk. J. Ivanauskas pristatė Kauno arkivyskupijos parengtą projektą Jubiliejiniams Evangelinės žinios 1000-metei Lietuvai metams paminėti. Pasiūlyta mintimis apie įvairius numatomus jubiliejinius renginius, pvz., gegužės 1-3 d.d. Taizė jaunimo susitikimu. Vyskupai 4 m. kadencijai patvirtino Kolegijos Priežiūros komisiją, kurią sudaro kard. A. J. Bačkis, mons. P. Rאיč ir mons. G. Grušas. Liturginės komisijos pirm. vysk. J. Boruta pristatė išverstą ir parengtą spaudai Vatikano II Susirinkimo nutarimu pervertą Romos apeigyną "Suaugusiųjų įkrikščioninimo apeigos". Vertimas bus siunčiamas Šv. Sostui patvirtinti. 2012 m. Dubline vyks tarptautinis Eucharistinis kongresas. Kun. Žydrūnas Kulpis paskirtas koordinatoriumi Lietuvai. Kitas LVK posėdis – kovo 17 d. Vilniuje.

Aušros Vartų šventovė Niujorke (Manhattan) iškilo 1905 m. Dešimtmečių eigoje lietuviai pradėjo lankytis vis rečiau, ir pastatas tapo nuostolingas. Arkivyskupijos duomenimis, per savaitę šventovėje lankydavosi mažiau kaip

100 žmonių, todėl prieš 2 metus Niujorko arkivyskupija nutarė ją uždaryti, užrakino duris. Vietiniai lietuviai kas šeštadienį maždaug 15 žmonių būrelis susirinkdavo prie šventovės pasimelsti. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus popiežiaus Benedikto XVI paprašė užtarimo sprendžiant šventovės likimą. Šv. Tėvas pažadėjo tarpininkauti. Niujorko teismai buvo atmetę Aušros Vartų šventovės parapijiečių ieškinius, nes teisę valdyti bažnytinę turtą turi arkivyskupija. 2008 m. gruodžio 23 d. Niujorko arkivyskupijos pasamdyta bendrovė pranešė, kad šventovė bus griauinama artimiausiu metu, tačiau teismas dabar pristabdė tuos užmojus. Apie tai buvo rašoma *The New York Times*, o Lietuvoje – *Lietuvos žiniose*. Niujorko arkivyskupijos atstovas Joseph Zwilling pareiškė, kad parapijiečiai neturi galimybių išsaugoti savo maldos namus. "Niujorko arkivyskupija pati sprendžia, kur stovi ir kaip veikia jos bažnyčios".

LVK pirmininkas arkivysk. Sigitas Tamkevičius sausio 16 d. pareiškime išsakė susirūpinimą dėl demonstracijų Vilniuje bei Rygoje. Jis ragino: "...valstybę reikia kurti, o ne griauti. Gyvendami demokratijoje, turime imtis visomis teisėtomis priemonėmis apginti savo teises bei įvesti reikiamus pokyčius dėl bendrojo gėrio. Tačiau tą reikia daryti taikingai ir teisėtai, be smurto. Demokratinėje visuomenėje yra visos galimybės kartu dirbant eiti į geresnę ateitį." Jis priminė, jog Bažnyčia nepritaria agresyviems veiksams ir kurstymams imtis neleistinų ir neteisėtų veiksmų. Jis kviečia ir valdžios narius, ir visuomenę ramiai ir taikingai išklausti vieni kitus.

Valdžios vyrai klįsta

Dr. Rūta Gajauskaitė, kriminologė

Šiandieninė pasaulio energetikos problema – nafta, ir jos Lietuvoje yra! Ir ne bet kokia, o pati kokybiškiausia – šviesioji, taigi ir kelis kartus brangesnė, nei juoda. Todėl ir tuo nedideliu turimu kiekiu, vien už kokybę brangiau ją pardavę, galime padengti viso autotransporto poreikį. Taigi, galime nepriklausyti nuo buvusio okupanto "vamzdžio" ir diktatūros, "užsukinėjant kranelius"!

Deja, valdžios vyrai galvoja kitaip, ir mūsų naftos telkinius į svetimas rankas perdavė, o valstybę prie rusų "vamzdžio" pririšo... O kaipgi kitaip kainas kilnosi ir savų piliečių kišenes purtysi? Juk nepasakysi, kad mūsų naftos bokštelis kainą pakėlė, jei jis valstybinis? O va, kai rusų – tai dar ir antrą "zuikį" nušausi – lyg ir neapykantą kurstysi visai rusų tautai... Nors visus Lietuvos naftos gamybos bokštelių, pradedant D-6 jūroje ties Nida ir baigiant esančiais žemyne, valdžios vyrai patys, pažeidžiant galiojančius įstatymus apie žemės gelmių priklausymą valstybei, "nuparceliavojo"...

Turime hidroelektrinių, turime vėjo jėgainių ir dar planuojame jų kompleksą jūroje pasistatyti. Turime didžiulį išteklį šilumos taupymo srityje (net 50% viso poreikio!). Bet, svarbiausia, turime Žemaitijos terminių vandenų masyvą, kurio pagal dabar

naudojamos energijos apimtis, Lietuvai užtektų šimtui metų! Ir jokio vamzdelio iš buvusio okupanto, jokio kranelio užsukimo iš politiko, jokių kainų pakėlimo! Maža to, ES remia šią alternatyvios energijos įsisavinimą, gamybą ir plėtoją. Deja, valdžios vyrai patyliukais žlugdo alternatyvios energetikos vystymą ir savo vizijas sieja tik su AE, LEO.

Kaip bežiūrėti į AE – ji visai nepriimtina nei Lietuvai, nei ES, nei pasauliui. Ji reikalinga tik buvusio okupanto karinėms bazėms Kaliningrado srityje. Ir netgi elektros perdavimo tinklai (Rytų skirstomieji) yra nutiesti tik į buvusius SSRS plotus. Ir nė vieno metro į Lietuvą. Gerai būtų, jei Ignalinos AE bent jau pelną duotų Lietuvai. Tačiau ne – elektros vienos kWh savikaina 11 cent., o parduodame ją po 4 cent. Nuostolį turime dengti mes, Lietuvos piliečiai. Ir ne menką – 75% visos elektrinės gamybos apimtys.

Tik AE uždarymas išgelbėtų mus nuo šitokio nuostolių dengimo. Bet politikai galvoja kitaip – jie svajoja pratęsti IAE veikimą, ruošiasi statyti naują atominę jėgainę. Ir ne tik jėgainę, bet ir apie 20 milijonų kainuosiantį naują skirstomųjų tinklų kompleksą į Vakarų valstybes. Argi tai Lietuvai naudinga?

Uždarius AE, mums neberekėtų dengti nuostolių, ir elektra nupigytų iki 17 cent. už kWh. Bet šitai valdžios vyrai

slepia. Maža to, dar neuždarius AE, jau naftos pabrangimo priedangoje kelia šilumos kainą. Suregistravus visas jėgaines (hidro, vėjo, šiluminės ir termovandenų), Lietuvoje elektrinių ir jų pajėgumų yra 3 kartus daugiau, nei mums patiems reikia energijos. Sudėjus visas jėgaines ir AE pajėgumus, Lietuvai tereikia 6% visos galimos pagaminti energijos! O visi kiti – 94% ne tik pelno neduoda, bet ir žalą mums neša.

Suskaičiuokime viską pačiam. – Pirma, ekonominės naudos AE mums neduoda. – Antra, mes dargi dengiame 94% energijos žalos, nes patiems reikia tik 6% galingumų. – Trečia, turime alternatyvios energijos pakankamai ir ilgam laikui, per kurį Lietuva sustiprėtų bei įsisavintų, leiskime, dar ir švarią saulės energijos gamybą. – Ketvirta, AE stovi tektoninėje zonoje, ir žemės drebėjimo metu gali tapti nevaldoma bei pakartoti Černobylio tragediją.

Nuo visuomenės buvo nuslėptas 2006 metais 5,4 balų žemės drebėjimo Kaliningrade aidas, Ignalinos AE siekęs 4 balus. – Penkta, IAE aptarnauja nelojalūs Lietuvai buvusio okupanto darbuotojai, privalomai įtraukti į KGB tinklą. Tokia ypatingo pavojingumo Pasauliui branduolinio objekto aptarnaujančių specialistų kagebistinė priklausomybė daro IAE Rusijos branduoliniu ginklu ES viduryje, kurį valdo politikai.

Šakiuose vykusio Lietuvos sąjūdžio įkūrimo 20-mečio konferencijos dalyviai gėlių puokšte pagerbė didįjį Lietuvos laisvės šauklį Vincą Kudirką 2008 m. birželio 28 d.

HomeLife
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Marquette Park, Čikagoje, IL, (JAV) esančios Švč. Mergelės Marijos gimimo šventovės išorinėje sienoje esanti mozaika “Mindaugo krikštas”
Ntr. R. Jonaitienės

Milijonas į šalies biudžetą?

Atkelta iš 1-mo psl.

Buvo tikėta, kad dešimtys, šimtai, o netrukus gal ir tūkstančiai, ne tik pensininkų, bet ir energingų profesionalų krausis lagaminus į Lietuvą, kad prisidėtų ir įsiliėtų laisvos rinkos sąlygomis į nenumaldomai augančią šalies ekonomiką, didintų ir patys džiaugtųsi laisvos Lietuvos klestėjimu. Kažkas apskaičiavo, kad keturių pensininkų šeimų persikėlimas į Lietuvą – tai vienas milijonas dolerių į šalies biudžetą, o tuometinėmis sąlygomis tai buvo labai neblogai. Trejų metų tendencijos nuo 1995 m., kai komisija rinkosi į pirmuosius savo posėdžius iki 1998 m., kai buvo įsteigtas Informacijos centras, nors nepatvirtino pačių optimistiškiausių numatymų, bet ir nepalaidojo pakankamai šviesių vilčių.

Pirmieji po įsikūrimo nuo nulio įstaigos metai taip pat neleido laidoti vilčių apie geresnius nei šiandien turimi emigracijos likučius. Pensijinio amžiaus žmonių grįžimas iš Šiaurės Amerikos kraštų po truputį vyksta kasmet, JAV LB veikėjų įdirbis Informacijos centro populiarinimo prasme, tos Bendruomenės gausa ir kitos aplinkybės nuo pat pradžių sąlygojo tai, kad tarp interesantų nuolat pirmauja Šiaurės Amerika.

Rusiją ištikusi krizė 1998 m. pabaigoje kuriam laikui pakeitė statistiką NVS šalių naudai, bet neilgam. Buvo laikotarpis, kai tą patį padarė Argentina ir kitos Pietų Amerikos šalys. Tačiau net ir šią dieną, kai situacija gana dramatiškai pasikeitusi, mūsų registruojamų paklausų statistika rodo, kad daugiausia vis dar esame naudingi JAV, o paskui visoms kitoms laisvos rinkos šalims su augančiu populiarumu Jungtinės karalystės, Airijos, Skandinavijos

ir tarp kitų lietuvių bendruomenių šalių.

Prieš įsteigiant Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centrą LR vyriausybė savo 1997 m. rugpjūčio 14 d. nutarimu Nr. 907 “Dėl Išeivijos integravimosi į Lietuvos gyvenimą koordinacinės komisijos” įsteigė 14 atstovų komisiją, kurios beveik pusę sudarė JAV, Jungtinės karalystės, Australijos ir Kanados atstovai. Kiti komisijos nariai buvo deleguoti iš pagrindinių LR ministerijų, o tie atstovai savaip buvo Informacijos centro globėjai ar pagalbininkai pagal savo sritį. Ši komisija turėjo savo nuostatus ir glaudžiai su grįžimo į tėvynę klausimais susijusią programą, kurios vykdymas buvo numatytas Informacijos centrui. Pagal priimtus nuostatus Informacijos centro veiklą koordinavo ši Išeivijos įsijungimo į Lietuvos gyvenimą komisija, o Informacijos centras jai reguliariai atsiskaitinėjo iki 2002 m. pabaigos, 2003 m. pradžios. Informacijos centro veiklą ši komisija ypač akylai sekė pirmaisiais darbo metais, kol įstaiga įsikūrė patalpose su visa raštine ir įranga, susirinko darbuotojus, sukūrė visą savo informacinę ir techninę bazę. Vėliau, kai nusistovėjo darbų ritmas ir įstaigos veikla ėmė rodytis pakankamai patikima, komisijos dėmesys pastebimai atlyžo, jos nariai nebe taip aktyviai rinkosi į posėdžius.

Taigi Informacijos centro veiklai savo dėmesį skyrė net dvi komisijos turinčios tiesioginius įgaliotus atstovus iš užsienio lietuvių bendruomenių. Tai buvo pozityviai vertinama iš PLB pusės, o ypač iš gausios ir įtakingiausios JAV LB pusės. Tiesioginių atstovų balsas ir įtaka Informacijos centro veiklos koordinavimui bei gairių nustatymui buvo tie objektyvūs svertai, kurie leido užsienio lietuvių bendruome-

nėms daryti įtaką Informacijos centro darbo planams, stebėti grįžtamąjį ryšį, pranešinėti apie savo krašto poreikius ir problemas.

2002 m. LR Vidaus reikalų ministerijos atliktas veiklos patikrinimas nustatė, kad Informacijos centro nuostatai “deklaratyvūs”, nes juose įtvirtintas atskaitingos Išeivijos integravimosi į Lietuvos gyvenimą komisijai institucijos t.y. Informacijos centro uždavinys – vykdyti tos komisijos programą, kai, tuo tarpu, aukščiau stovinčios komisijos dokumentuose niekur neįtvirtinta nuostata, kad jos programą vykdo būtent Informacijos centras. Be to, pats tokios komisijos, kuri kontroliuoja LR vyriausybės įsteigtos institucijos veiklą, egzistavimas pasirodė esąs teisiškai neleistinas. Išvados nuskambėjo nurodymas ištaisyti ydingas komisijos ir Informacijos centro nuostatų dalis, be to, tai turėjo atitikti per tuos metus pasikeitusius reikalavimus, įtvirtintus Valstybės tarnybos įstatyme. Dėl šių priežasčių, o taip pat dėl to, kad pati komisijos narių sudėtis ėmė keistis, komisija nuo 2003 m. praktiškai neveikė. Informacijos centras nuo 2003 m. dirbo nusistovėjusia kryptimi, kaip ir anksčiau, bendradarbiaudamas su JAV LB ir seimo atstovų komisija, kuri nuo 2007 m. birželio 5 d. LR seimo nutarimu Nr. X-1167 yra tapusi Lietuvos respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija, įtraukiant į jos sudėtį ne tik JAV LB, bet ir kitų kraštų atstovus. Tiesiogiai globoti Informacijos centrą LR vyriausybės kanceliarijoje pavesta Švietimo, mokslo ir kultūros skyriui.

(Tai dalis straipsnio *Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras: nuo įkūrimo iki dabar*, nušviečianti abipuses pastangas išeivių su tėvyne ry-

SAVAITĖ LIETUVOJE

Prezidentas Šveicarijoje

Prezidentas Valdas Adamkus darbo vizitu lankėsi Šveicarijoje sausio 28-31 d.d. Davose dalyvavo Pasaulio ekonomikos forume tema “Formuojant pasaulį po krizės” su kitais 40 valstybių vadovais, taip pat bendrovių, nevyriausybinių organizacijų, akademikų ir kitų organizacijų atstovais iš viso pasaulio. Iš viso dalyvavo daugiau kaip 2500 atstovų iš 96 pasaulio šalių.

Sesijoje, skirtoje pasaulio ekonomikos atsigavimui, diskutuota apie atviros prekybos svarbą globaliai ekonomikai, finansų pastovumą ir kitomis aktualiomis temomis. Sesijoje, skirtoje Europos vaidmeniui pasaulyje aptarti, V. Adamkus kalbėjo apie ryšį tarp ES vidaus integracijos ir jos efektyvaus dalyvavimo pasaulio reikaluose, ES plėtros svarbą ir glaudesnius ryšius su kaimyninėmis šalimis, transatlantinė bendrija bei kitais pasaulio regionais.

Pokalbyje su Mongolijos prezidentu Nambaryn Enchabajar sutarta sustiprinti bendradarbiavimą kultūros, verslo ir prekybos srityse. V. Adamkus pabrėžė, kad Lietuva yra suinteresuota stiprinti ekonominius santykius su Mongolija, ypač transporto srityje, paragino pasinaudoti Lietuvos, kaip tranzito valstybės, galimybėmis, nes kroviniai iš Mongolijos į Vakarų valstybes galėtų būti gabenami koridoriais “Šiaurė-Pietūs” per Klaipėdos uostą.

Nebevaržo žurnalistų

Seimo valdyba sausio 29 d. atšaukė gruodį priimtus vidaus taisyklių pakeitimus, suvaržiusius žurnalistų darbą seime. Tai padaryti seimo pirmininką ir visą jo vadovybę įvairių žiniasklaidos priemonių atstovai, Lietuvos žurnalistų sąjunga ragino pusantr mėnesio.

Liko galioti senoji žurnalistų darbo seime tvarka. Ji veiks, kol iš seimo kanceliarijos ir žurnalistų atstovų sudaryta darbo grupė parengs naujas taisykles. Gruodį seimo valdyba pakeitė žurnalistų paskyrimų taisykles, nustatydama kvotas – ne daugiau kaip po 3 žurnalistus, fotografus, operatorius nuo redakcijos. Taip pat priimti ir kiti sprendimai, kuriais apribotos vietos, kur galima filmuoti, fotografuoti. Nustatyta, kad nenurodytose vietose kalbinti, filmuoti ir fotografuoti galima tik gavus seimo nario sutikimą.

Vėliau kvotos atšauktos, tačiau kiti ribojimai dar buvo palikti. Pasak daugelio žiniasklaidos priemonių atstovų, tokios nuostatos trukdė žurnalistams atlikti savo darbą

ir prieštaravo Konstitucijai bei įstatymams.

Mažino atlyginimus

Sausio 20 d. seimas priėmė Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pataisą, kuria 15% sumažinti atlyginimai parlamentarams bei ministeriams. Pataisa, galiojanti nuo vasario iki metų pabaigos, priimta 113 parlamentarų balsavus už, 2 susilaikius. Seimui buvo pateiktas siūlymas susimažinti atlyginimus perpus, tačiau jam priimti balsų neužteko. Už seimo pirmininko pateiktą siūlymą mažinti atlyginimus 50% balsavo 36 seimūnai, 15 buvo prieš, 50 susilaikė.

Priėmus šią pataisą, paprasto seimo nario pareiginės algos koeficientas sumažintas nuo 22.8 iki 19.4, ministro – nuo 28 iki 23.8. Atlyginimai apskaičiuojami pagal pareiginės algos pagrindinį dydį, kuris nuo 2009 m. siekia 475 litus, dauginant iš koeficiento. Seimo biudžeto ir finansų komiteto pirmininko Kęstučio Glavecko duomenimis, apkarpius parlamentarų ir ministrų algas bus sutaupyta 2.2 mln. litų.

Susitiko ministeriai

Sausio 15 d. krašto apsaugos ministerė Rasa Juknevičienė susitiko su Vilniuje viešiniu Kanados gynybos ministru Peter Mackay. Jie aptarė abiejų šalių valstybinio saugumo ir NATO saugumo klausimus, taip pat Lietuvos ir Kanados dvišalį karinį bendradarbiavimą, dalyvavimą NATO vadovaujamoje Tarptautinių saugumo paramos pajėgų veiksmuose Afganistane ir kitus.

Susitikime R. Juknevičienė pabrėžė energetinio saugumo svarbą Rytų Europos valstybėms. P. MacKay sakė, kad Kanada suprantanti šios problemos svarbą visai tarptautinei bendruomenei, todėl aktyviai dalyvauja ne tik NATO svarstymuose šia tema, bet ir įvairiuose tarptautiniuose energetikos projektuose.

Kanada aktyviai remia Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų mokymus pagal Kanados finansuojamą karinio mokymo programą (MTAP, angl. Military Training Assistance Programme). Kanados kariniai instruktoriai taip pat yra padėję rengti tarptautines karines pratības Lietuvoje “Maple Arch”, jos kariai yra dalyvavę tarptautinėse pratybose “Amber Hope”. Svečias dalyvavo Užsienio reikalų ministerijos sausio 15-16 d.d. Trakuose rengiamame neformaliame Europos ir Šiaurės Amerikos strategų susitikime.

Karaliaučiaus krašte gyvena apie 1,000,000 žmonių. Dauguma jų miestuose – maždaug 750,000. Vien Karaliaučiaus mieste per 500,000. Gyventojų kilmė: rusų – 78%, baltarusių (gudų) – 7%, ukrainiečių – 3%, lietuvių – 3%, likutis vokiečiai, lenkai ir kiti. Šiandien Karaliaučiaus krašte gyvena apie 15,000 lietuvių – dauguma tremtiniai – didžlietuviai – kuriems nebuvo leista grįžti į Lietuvą, jų dauguma gyvena kaimuose netoli Lietuvos sienos. Atrodo, jog maždaug tiek pat lietuvių krašte dirba ir laikinai gyvena.

Šiandien Karaliaučiaus krašte, kaip ir pačioje Lietuvoje, mažai žinoma apie to Mažosios Lietuvos krašto praeitį – ten, kur buvo išleista pirmoji lietuviška knyga, pirmoji gramatika, pirmasis dainynas, pirmieji lietuviški laikraščiai, kur sukurti pirmieji lietuviški eilėraščiai, pirmoji lietuviška poema, įsteigtas pirmasis Lietuvos kraštotyros būrelis, kur pirmiausia imta rinkti lietuvių tautosaką, tirti lietuvių kalbą, kur atidarytos pirmosios lietuviškos mokyklos, kur įvyko pirmoji Lietuvių dainų šventė, suvaidintas pirmasis lietuvių žemėje lietuviškas spektaklis. Kraštas, kur vaikščiojo Bretkūnas, Mažvydas, Švoba, Kleinas, Rėza, Donelaitis, Kantas, Pretorius, Kalvaitis, Jankus, Zauniai, Vydūnas, Jagomastas.

Po karo ateiviai iš Lietuvos, sudarydami mažumą tarp rusakalbių ateivių, sovietinio “Internacionalizmo” malūno buvo negailestingai malami: mokyklose jų vaikai prarado gimtąją kalbą, paprasti žmonės greitai rusėjo, o krašte burtis lietuviams ne tik nebuvo sąlygų, bet ir gresė pavojai. Subyrėjus Sovietų Sąjungai, Karaliaučiaus krašto lietuviai pradėjo atsipūsti. Bet labai pavėluotai – jau buvo užaugusi karta, kuriai “sovietizmas” nukirto lietuviybės šaknis. Maža dalis, išlaikiusi meilę tėvynei, gimtajai kalbai ir papročiams, įsteigė religines bendruomenes bei kultūrinės organizacijas.

Religinės organizacijos

Pagal Karaliaučiaus Švenčiausios Šeimos parapijos kun. Gauronskį, 1991 m. rugpjūčio 6 d. buvo įregistruota pirmoji katalikų bendruomenė po Antrojo pas. karo – tai buvo Švč. Šeimos parapija. 2002 metais krašte oficialiai jau buvo įregistruotos apie 20 katalikų parapijų, kuriose dirba 15 kunigų. Dauguma kunigų atvykę iš Lenkijos, Gudijos, Vokietijos ir 2 iš Lietuvos. Krašte veikia įvairios katalikiškos

Pabaltijys XIII š. (Iš kn. *Lietuvių karas su kryžiuočiais*) Ntr. iš S. Sajausko rinkinio

labdaros organizacijos: “Caritas”, “Maltos ordinas”, “Lumen Christi”. Prie kiekvienos parapijos atidarytos sekmadieninės mokyklos, kur vaikai mokosi tikėjimo tiesų rusų kalba. 1994 m. birželio 13 d. buvo pašventinta Švč. Šeimos parapijos koplyčia Karaliaučiuje. Tai pirmieji maldos namai, pastatyti po karo Karaliaučiaus krašte.

2000 m. rugpjūčio 20 d. buvo pašventinta Lietuvos pastatyta Tilžės Kristaus Prisikėlimo šventovė (klebonas Andrius Eidintas). Karaliaučiaus ir Tilžės šventovės veikia ir kaip kultūriniai centrai –Tilžės šventovė turi gerai įrengtą lietuvišką biblioteką, o Karaliaučiaus šventovė turi patalpas, kuriomis Lie-

Karaliaučiaus kraštas šiandien

Viliaus Trumpjono pranešimas, skaitytas Mažosios Lietuvos fondo suvažiavimo metu Čikagoje 2008 m. spalio 11 d.

Tilžės atvirukų rinkinys, XX š. pr. Ntr. iš S. Sajausko rinkinio

tuvių bendruomenė naudojasi. 2002 m. Karaliaučiaus krašte buvo įregistruotos 134 religinės organizacijos, iš kurių 46 Stačiatikių Bažnyčios parapijos. Didžioji dalis cerkvių įrengta buvusiose protestantų šventovėse. Taip pat įregistruota liuteronų, adventistų, babtistų, Jehovos liudytojų, Metodistų, žydų, musulmonų, budistų, mormonų ir kitų bendruomenių organizacijos. Karaliaučiaus, Tilžės, Ragainės ir Gastų miestuose lietuviškos pamaldos vyksta kas sekmadienį. Kituose miesteliuose lietuvių pamaldos yra laikomos rečiau – pagal susitarimą su kunigais kalbančiais lietuviškai. Šiandien krašto lietuviai bent karts nuo karto turi progą garbinti Dievą lietuvių kalba.

Kultūrinės organizacijos

Karaliaučiaus srities Teisingumo valdyboje buvo įregistruota organizacija vadinama “Regioninė Kaliningrado srities lietuvių tautinė-kultūrinė autonomija”. Šiai organizacijai priklauso visos srities lietuvių kultūrinės draugijos: “Rėzos” – Karaliaučiaus mieste, “Vydūno” ir “Birutės” draugijos Tilžės mieste, “Nadruva” – Įsruties mieste. Visos srities organizacijos: sporto klubas “Pilkalnis”, Lietuvių ūkininkų sąjunga, “Rusų-lietuvių kultūros ir verslo draugija”, Lietuvių jaunimo sąjunga ir Lietuvių kalbos mokytojų draugija. Srities rajono draugijos: Gumbinės r. Lietuvių kultūros draugija, Tepliavos r. Lietuvių kultūros draugija, Lazdynų r. Lietuvių kultūros draugija, Gastų r. Lietuvių kultūros draugija, Ragainės r. Lietuvių kultūros draugija, Stalupėnų r. Lietuvių kultūros draugija.

“Birutės” draugija Tilžėje leidžia laikraštėlį *Naujoji Aušra*. Srities lietuvių tautinė-kultūrinė autonomija leidžia laikraštį *Gintaras* lietuvių ir rusų kalbomis. 2007 m. lapkričio 17 d. Gumbinėje vyko dabar tradiciniu tapęs lietuviškų dainų festivalis “Skambėk, skambėk, lietuviška dainele” – tą dieną Gumbinėje suvažiavo apie 200 vaikų, besimokančių lietuviškose pradinėse klasėse, būreliuose, ir ansambliuose – atvyko parodyti, ką išmokę per mokslo metus. Festivalyje dalyvavo 17 ansamblių. Šiais metais festivalis irgi įvyks lapkričio mėn. Įsrutyje. Taip pat 2007 metais trys vaikų ansambliai dalyvavo Pasaulio lietuvių dainų šventėje Vilniuje. Kasmet lietuviškų organizacijų nariai susirenka paminėti lietuviškas tautines šventes – Vasario 16-ąją ir kt. Organizacijos rūpinasi lietuviškosios kultūros pėdsakų išsaugojimu, kaip K. Donelaičio šventovė-muziejų Tolminkiemyje ir jo gimtinę Lazdynėlius. Mažvydo šventovę Ragainėje, kur atidengta memorialinė lenta, Vydūno namą Tilžėje – ant namo sienos yra Vydūno bareljefas; jau seniai mėginta įsteigti muziejų tame name, bet nepasiseka išspręsti vietinės valdžios reikalavimų.

Svarbiausia lietuviška veikla krašte – švietimas.

Šiandien krašte veikia 28 švietimo įstaigos: 18 lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvų, 4 ugdymo įstaigos su lietuviškomis klasėmis, (Kar. 4-osios; Kar. 35-ojo licėjaus; Ragainės 2-osios; Tilžės 2-oji),

2 mokyklose – lietuviškų klasių pamokos, (Įsrutyje, Kar. regioninė socialinė-pedagoginė kolegija; Kar. 40-oji gimnazija), 3 lituanistinės mokyklos (Karaliaučiuje – L. Rėzos draugijos; Tilžės Kristaus Prisikėlimo parapijos ir Tilžės lituanistinė sekmadieninė mok.), 1 lietuviško darželio grupė (Šaltinėlis – Tilžėje). Mokytojų skaičius apie 40, o mokinių skaičius šiais metais viršija 900, bet 2007 m. mokėsi maždaug 1,200. Mokinių skaičius mažėja visose mokyklose Karaliaučiaus krašte, nes vaikų prieaugis mažėja.

Dauguma vaikų krašte yra susibūrę į lietuvių kalbos būrelius, dainų ansamblius. Tuose būreliuose vaikų amžius ir kalbos mokymas skiriasi. Sėkmė daug priklauso nuo mokytojų gabumų. Lietuvių kalbos mokytojai 1995 metais įsteigė “Lietuvių kalbos mokytojų draugiją” – dabartinis pirmininkas yra Aleksas Bartnikas, kuris taip pat yra Įsruties lietuvių kultūros draugijos “Nadruva” pirmininkas bei Įsruties pedagoginės kolegijos dėstytojas ir buvęs kolegijos direktorius. Kolegija rengia pradinių klasių lietuvių kalbos mokytojus. Kolegijoje 2007 m. įvyko pirma Karaliaučiaus srities Jaunimo lietuvių kalbos olimpiada. Tai įvykis, skirtas vyresnio amžiaus vaikams, universitetų studentams ir kt. (E. Kanto univ. studentai). Tuo pačiu metu ten vyko ir septinta Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos olimpiada, skirta jaunesnio amžiaus mokiniams. Už lietuviybės darbą krašte p. Aleksas Bartnikas 2002 m. buvo apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinu. Dauguma lietuvių kalbos mokytojų gyvena dviejose valstybėse; per 15 mokytojų gyvena Lietuvoje, daugiausia Pagėgiuose ir Tauragėje. Jie aptarnauja miestelius netoli Lietuvos sienos.

Mažosios Lietuvos fondas per Rūtą Mačiūniene pradėjo remti Karaliaučiaus krašto mokyklas 1995 m., o Mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje 1996 m. nusprendė pastoviai remti Karaliaučiaus krašto lietuvių vaikus ir jaunimą. Tai mes darome dirbdami su Lietuvių kalbos mokytojų draugija Karaliaučiaus krašte. Aišku, ta parama būtų neįmanoma be draugijos rėmėjų. Nuoširdus ačiū visiems rėmėjams. Šiais metais draugija remia 23 projektus – gavome 30 prašymų; remiam stovyklas, ekskursijas į Lietuvą bei Mažąją Lietuvą, minėjimus, šventes, konkursus, seminarus ir t.t.

Norėdamas geriau susipažinti su Karaliaučiaus krašto lietuviais ir jų veikla, nuo 1998 m. lankau Karaliaučiaus kraštą beveik kasmet savo lėšomis. Esu susitikęs beveik su visais krašto lietuvių kalbos mokytojais ir jų būreliais. Esu lankęs 17 miestų, miestelių (Būdavičiai, Eitkūnai, Gastai, Gumbinė, Įsrutis, Kalnininkai, Karaliaučius, Kaukėnai, Krupiškis, Lazdynai, Lenkvičiai, Linkūnai, Pilkalnis, Ragainė, Stalupėnai, Tepliava, Tilžė). Visur buvau gražiai priimtas, visur jaučiau, kad mūsų dėmesys šiam kraštui teikia vietiniams lietuviams pasididžiavimo, parodo savo kaimynams, kad jų veikla yra verta dėmesio.

Keletas išpūdžių

Keliai duobėti, neprižiūrėti. Važiuojant tarp miestelių, tik retkarčiais sutiksi kitą mašiną. Miesteliuose daug griuvėsių, beveik niekur nematysi kokios nors statybos. Prieš 2006 m. Karaliaučiaus miesto 750 metų jubiliejaus iškilmes daugelis miesto gatvių buvo duobėtos, apleistos. Namų fasadai apleisti. Lankant Karaliaučiaus miestą 2007 m., miesto gatvės jau sutvarkytos, namų fasadai atnaujinti. Net ir milžiniškas Sovietų rūmų bokštas, statytas 1973-1978, Karaliaučiaus pilies vietoje nebaigtas, nenaudojamas. Bet valdžia vis tiek atnaujino pastato fasadą, girdėjau, kad miestas gavo daug pagalbos iš Vokietijos gražinant miestą 750 metų jubiliejaus proga. Vis dar daugiau kaip pusė krašto žemės nenaudojama, apleista.

Ekonomimė padėtis krašte yra sunki, kas antras srities gyventojas priklauso socialiai remiamoms grupėms. Ryšiai tarp vietovių vis dar sunkūs. Dauguma žmonių neturi nei mašinų, nei telefonų. Transportas tarp miestelių labai silpnas, sunku mokiniams, kurie gyvena toliau nuo mokyklos.

Nukelta į 5-tą psl.

Dar vienas klubas

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Š.m. sausio 15 d. balso.lt internetiniame puslapyje pasirodė Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Iniciatyvinės grupės klubo kreipimasis į Tautą. Kas tai grupei priklauso neparašyta, tačiau pridėtoje nuotraukoje pirmame plane matome Zigmą Vaišvilą ir Alvydą Medalinską. Kokį čia jie dar gorbaciovinį “perestroikos” sąjūdį organizuoja?

Jau anksčiau pastebėta, kad kažką panašaus kurpti minimi ponai rengiasi. Vilniuje Dramos teatre ir Vilniaus filharmonijoje buvo organizuoti Sąjūdžio dvidešimtmečiui skirti renginiai, kuriuose paminėti ponai akivaizdžiai jautėsi kaip šeimnininkai, o jau patiekalų ir įvairiausių alkoholinių gėrimų gausybė Dramos teatre tik koks milijonierius galėjo stebinti gausius renginių dalyvius.

Iš kur tokios lėšos, kai skurdžiai grasina mitingais? Per tuos renginius nekalta anketos buvo dalinamos, kad

apgaule žmones prirašytų prie savo klubo. Kas gi nutiko, kad naujo klubo prisireikė? O atsitiko vienas paprastas ir kitas nepaprastas dalykai.

Klubo iniciatoriai po daugelio metų atsibudo ir aptiko, kad, kaip skelbia kreipimosi iniciatoriai, “mūsų atkurtai valstybei tebegrasina kitas – šįkart jau ne išorės, bet dar pavojingesnis vidaus priešas. Tai ‘savi’ – žmonės, kurie niekada nemastė ir neklausė, ką gali ir turi duoti savo tautai ir valstybei. Jie temoka egoistiškai naudotis atkurtos valstybės ir atgaautos laisvės vaisiais. Sustabdyti juos, kol dar nevėlu, yra svarbiausias šių dienų uždavinys – toks pat sunkus ir atsakingas, koks buvo valstybės atkūrimas. Susitelkimas ir vienybė padėjo mums nusi-mesti svetimųjų atneštą nelaisvės jungą.

Tikime, kad sugebėję atsisipirti milžiniškai okupanto jėgai ir atkurti nepriklausomą valstybę, pajėgsime pažaboti

ją valdančių egoistiškų ir neat-sakingų žmonių savivalę ir pa-versti Lietuvą garbinga laisvų ir orių žmonių šalimi”. Taigi, socialdemokratų ne vien poli-tinėmis lopšinėmis, bet ir gau-siai materialiai pamalonina-mi, “perestroiščikai” iki šiol palaimingai miegojo.

Atsibusti ir išvysti vidaus priešus bei “savus” žmones dalykas paprastas. Nepapras-tas dalykas, klubo kurpimą paskatinęs, buvo socialde-mokratų partijos į seimą rin-kimų pralaimėjimas. Atrodo, kad krizės akivaizdoje kurpia-mo klubo tikslas yra palaikyti seimo opozicijos bruzdėjimą, teršti politinę būklę, o per su-maištį liaudyje pasipuikuoti, gal europarlamentaro ar pre-zidento vietos siekti.

Kadangi klubo steigimo iniciatorių praeities veikla paliko jiems ne itin gerą repu-taciją, tikėtis galima nebent pigaus politinio barškalo. Bū-kite budrūs, Lietuvos piliečiai patriotai!

Karaliaučiaus kraštas šiandien

Būdingi Rytprūsių vaizdai: rudeninis arimas palei Ungurą; sustatytos šlytys (javų pėdų gubos) iki 1944 m.

Atkelta iš 4-to psl.

Daugelis mokytojų iš Lietuvos praleidžia per daug laiko kertant sieną, laukiant autobuso; tai mažai laiko lieka jų būreliams. Šiandien galima beveik kasdien skaityti apie Europos sąjungos ir Rusijos susitarimus, liečiančius tranzito tarp Karaliaučiaus krašto ir Rusijos. Klausimas dar ne galutinai išspręstas. Krašto mokytojai abipus Nemuno yra susirūpinę.

Politinė padėtis irgi problematiška

Rusijos demokratinės reformos sustabdytos, ir tai jaučiama Karaliaučiaus krašte. Kai jokių Leningradų, Stalingradų pačioj Rusijoje nebeliko, Karaliaučiaus krašte niekas nepasikeitė. Kaip ir Sovietų Sąjungos laikais, srities centras ir visa sritis tebevadinama artimiausio Stalino parankinio, Berijos bendražygio vardu. Tai Kalininas, Aukščiausios tarybos prezidiumo pirmininkas, kuris pasirašydavo visus totalitarinio režimo ir jo nežmoniškų represijų aktus. Kalininas atsakingas už lenkų karininkų sušaudymą Katyne ir už masinius 5-ojo dešimtmečio trėmimus. Rusija, žengdama į Europos sandraugą, į Europos tarybą, pirmiausia turi atsisakyti tokių simbolių, kaip “Kaliningrado” sąvoka; jiems reiktų aiškiai parodyti, jog atsisakoma buvusios imperinės politikos, karinės agresijos, genocido, prievartos, etninio valymo ir trėmimų, barbariško kultūros paminklų griovimo. Tokios atsisakymo politikos dar nėra – vis dar skelbiama, kad Kaliningrado srities teritorija – tai “tikroji Rusijos” žemė.

Tokioje ekonominėje ir politinėje aplinkoje lietuviybės veikla, nors ir nelengva, bet vis

tiek eina pirmyn. Keletas pavyzdžių: 1) 2004 m. Gumbinėje atidengtas paminklas lietuvių literatūros ažuolui Kristijonui Donelaičiui, 2) 2005 m. Karaliaučiuje Imanuelio Kanto universitete atidarytas Lituanistikos centras ir atidengtas biustas Abraomui Kulviečiui – vienam iš Albertinos universiteto (1544 m.) kūrėjų, 3) 2006 m. per Karaliaučiaus miesto 750 metų jubiliejaus iškilmes atidengtas paminklas Liudvikui Rėzai, 4) Neseniai atstatytas prie Įsruties pilies stovėjęs paminklas žuvusiems lietuvių ulonų pulko kariams. Ant postamento užrašas – vokiečių kalba “Lietuvių ulonų Dvyliktas pulkas savo kritusiems draugams”.

Lietuviybės puoselėtojai Karaliaučiaus krašte turi ir daugiau veiklos planų: 1) Rūpintis, kad nugriautas paminklas Herkui Mantui būtų atstatytas Narkyčiuose, netoli Įsruties, 1993 m. Herkaus Manto paminklinis akmuo buvo pašventintas, o 1994 m. išmontuotas, nes paminklo statymas nebuvo derintas su Maskva, 2) Yra noras įsteigti Lietuvių kultūros namus Karaliaučiaus mieste. Šį projektą remia ir Lietuvos valdžia dirbdama su Lietuvos gen. konsulatu Karaliaučiuje ir jos kultūros ataše Arvydu Juozaičiu. Pastarasis yra pirmas kultūros ataše Karaliaučiaus krašte. Jo pastangomis kultūriniai ryšiai tarp Lietuvos ir Karaliaučiaus krašto pradėjo stiprėti nuo pirmos jo darbo dienos krašte 2004 m. liepos mėn., 3) Jau seniai kalbama apie lietuviškos mokyklos įkūrimą Tilžėje. Mokykloje, į kurią mokiniai atvyktų iš viso Karaliaučiaus krašto, gyventų panašiai kaip Vilniuje įsteigtoje mokykloje “Lietuvių Namai”. Planų bei sumanymų yra – jiems tik reikia rėmėjų ir geros valios iš vietinės valdžios. (Ntrs. iš MLE)

KANADOS ĮVYKIAI

Pastangos krizei įveikti

Po dviejų mėnesių per-traukos Kanados parlamen-tas pradėjo darbą, kuris bu-vo sustabdytas, kai opozici-nės partijos 2008 m. lapkri-čio mėn. pareiškė nesutin-kančios su vyriausybės spren-dimais ir ketino pareikšti ne-pasitikėjimą konservatorių mažumos vyriausybe. Minis-terio pirmininko S. Harper prašymu gen. gubernatorė Michaelle Jean parlamento darbą sustabdė iki naujo biu-džeto svarstymo. Pirmoji naujos sesijos diena prasi-dėjo įžangine kalba. Pagal tradiciją gen. gubernatorė Michaelle Jean pristatė vyriausybės darbo gaires. Vyriausybės vardu ji perspėjo, kad sunkmetis užtruks kelerius metus ir paragino nepasi-duoti neigiamiems jaus-mams, o visiems kartu spęs-ti sunkumus.

Kanados finansų minis-teris J. Flaherty parlamentą supažindino su valstybės ekonomine ir finansine prog-rama šiam sunkiam laiko-tarpiui, pagal seną paprotį prieš svarbų posėdį nusipir-kęs naujus batus. Šį kartą jie buvo darbiniai, tinkantys bristi per purvus, kaip sim-bolinis ženklas, kad teks sun-kiai dirbti. Per artimiausius kelerius metus ekonomi-niam skatinimui, lengvatoms ir mažinamiems mokesčiams teks skolintis iš įždo apie 64 bln. dol. Šie pinigai bus skirti kelių, stočių, tiltų, vanden-tiekio remontui ir statybai, pigiems būstams, komunalinės paskirties centrams, kul-tūros, švietimo poreikiams. Paramos sulauks miško pramonė ir žemės ūkio verslovės. Nedarbo pašalpos, bent artimiausius dvejus metus, bus mokamos iki 50 savai-čių, 500 mln. dol. skirta ap-mokymui. Sumažinami as-meniniai pajamų mokesčiai, numatytos mokesčių leng-vatos gyvenamųjų būstų re-montui ir kt.

Dėl NDP prieštaravimo Ontario provincijos vyriausybės vadovui nepavyko iš karto priimti įstatymo, kuris nutrauktų streiką Toronto York universitete ir sugrą-žintų į paskaitas apie 50,000 studentų. Jau 14 savaičių pa-gal sutartį dirbantys 2,300 dėstytojų ir padėjėjų nutrau-kė darbą, reikalaudami di-desnio atlyginimo ir darbo saugumo. Streikui tęsiantis jau trečias mėnuo, studentai ketina teisme atgauti dalį už mokslą sumokėtų lėšų. Stu-dentai praranda galimybę šiemet gauti diplomus ir su-sirasti darbą, universitetas praranda gerą vardą. Šiemet prašymų studijuoti gauta ketvirčiu mažiau.

Kanados ir Indijos pa-reigūnai svarsto prekybos atominę įrangą ir žaliavomis sutartį. Bendradarbiavimas

buvo nutrauktas 1974 m., kai Indija, įsigijusi iš Kanados plutonio, panaudojo jį ato-minės bombos gamybai. In-dijai buvo paskelbtas tarp-tautinis moratoriumas, kuris buvo atšauktas praėjusiais metais. Nors ši valstybė nėra pasirašiusi tarptautinio susi-tarimo dėl atominio ginklo naudojimo taisyklių, jai ne-draudžiama vystyti atominę pramonę. Indija planuoja pastatyti 25-30 atominių jė-gainių. Iš Kanados Indija ke-tina įsigyti plutonio, ją domi-na kanadiečių sukurtos ato-minių atliekų saugojimo sis-temos. Sutartis įsigalios, jei ją patvirtins abiejų valstybių parlamentai.

LG Electronics Canada LTD atšaukia LG 150 mode-lio nešiojamuosius telefo-nus, pagamintus nuo 2007 m.. rugpjūčio mėn.– 2008 m. vasario mėn. Beveik 130,000 telefonų aptikta gamybos paklaida: atidarant telefoną, nepasiekiamas kaip privalo-ma įžeminimo laidas. Todėl telefonas siunčia stipresnes nei numatyta reikalavimuo-se elektromagnetines ban-gas. Verslovė savanoriškai nutarė telefonus pakeisti ge-resniais. Pranešama, kad pir-kėjai, turintys LG 150 seri-jos telefonus pagamintus nu-rodytu laiku, iki kovo 31 d. gali juos sugrąžinti į parduo-tuves ir paimti naujus. LG verslovė per paskutinius dvejus metus pardavė 3.5 mln. telefonų, jie gaminami vienoje iš Azijos valstybių.

Gausėjant technologinių naujovių kiekiui, mūsų ap-linkoje gausėja sveikatai pa-vojingų teršalų. Prekybos or-ganizacijos pradeda aplinko-saugos vajų ir ragina visus prisijungti. Kai kurios Home Depot parduotuvės surenka senas statybinių dažų dėzes, neveikiančias baterijas ir elektros lemputes. Maisto parduotuvėse prašoma atsi-nešti prekėms sudėti savo krepšelius arba mokėti 5 c. Nuo birželio mėnesio plast-masiniai maišeliai bus drau-džiami.

Montrealio astrofizikas Christian Marois, valstybi-nio mokslo tyrimo tarybos narys, *Radio Canada* apklausoje pripažintas sėkmingiausiu 2008 metų mokslininku Kanadoje. Jo vadovaujama astronomų grupė, po ilgų stebėjimų Havajų observato-rijoje nustatė tris naujas pla-netas, skriejančias aplink žvaigždę. Žvaigždė HR8799 yra Pegaso žvaigždyne, nuto-lusi nuo mūsų per 130 švies-mečių. Ch. Marois ir jo gru-pės atradimas patvirtina spė-jimus, kad visatoje gali būti kita savarankiška saulės si-stema su planetomis. Šis atradimas yra tarp svarbiausių 2008 metų astronominių naujienų. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

SKRYDŽIAI BELGIJON

Tarptautiniame Vilniaus oro uoste kovo pabaigoje veikti pradės Belgijos oro linijų įmonė “Brussels airlines”, kuri skraidins į Europos sąjungos sostinę Briuselį. Bendrovė vasaros metu siūlys keturis skrydžius per savaitę. Firmos nuomone, susisiekimas su Briuseliu gali būti pelningas, atsižvelgiant į Lietuvos augimą pastaraisiais metais. Oro bendrovė skrydžiams naudos orlaivius AVRO RJ, “Boeing 737” arba “Airbus 319S”. 2008 m. pabaigoje skrydžių į Briuselį atsisakė dvi didžiausios Vilniaus oro uoste dirbančios skrydžių bendrovės Latvijos “airBaltic” ir bankrotuojanti Lietuvos “flyLAL-Lithuanian Airlines”.

“LIETUVOS DUJOS”

Vokietijos ir Rusijos bendrovių “E.ON Ruhrgas” ir “Gazprom” valdo dujų importo ir transportavimo firmą “Lietuvos dujos” (toliau – LD). Dėl dujų pirkimo ir pardavimo buitiniams vartotojams kainos skirtumo ji pernai patyrė apie 44 mln. litų nuostolių. Ji taip pat turi mokėti milijonines baudas bendrovei “Gazprom” už nenupirktus, tačiau sutartyje numatytus dujų kiekius. Pernai Lietuvoje suvartota apie 3.1 bln. kubinių metrų dujų (2007 m. – 3.561 bln.), iš jų LD importavo 1.2 bln. kubų. Pasak įmonės vadovo, metų pabaigoje dujų suvartojimas dėl augančių kainų krito vidutiniškai 20% kas mėnesį. Pernai įmonė numatė, kad parduos tiek pat dujų kiek ir užpernai – apie 1.3 bln. kubų. Įmonės rinkos dalis pernai smuko iki 37%, ir tam didžiausios įtakos turėjo smarkiai išaugęs “Achemos” dujų importas, tačiau nuo gruodžio sustabdyta gamyba trąšų gamykloje turėjo neigiamos įtakos LD pajamoms, kurios pernai nedidėjo. Bendrovė atidėjo ketinimus šiais metais pradėti tiesti 142 km ilgio dujotiekį nuo Jurbarko iki Klaipėdos, nes iki šiol neišspręstas jo finansavimo klausimas. Iki šiol įmonė negavo jokio atsakymo dėl finansinės ES struktūrinių fondų paramos skyrimo. 2009-2011 m. bendrovė numato pastatyti Jau niūnų bei Šakių dujų apskaitos stotis ir nutiesti 18 km ilgio dujotiekį nuo Šakių iki sienos su Karaliaučiaus sritimi. Su Ūkio ministerija ir Lietuvos elektrine nėra sutarta, kiek reikės dujų po Ignalinos jėgainės uždarymo. Didžiausia problema atsirado po 2015 m., kai baigiasi ilgalaikė sutartis su “Gazprom”, nors yra galimybė pratęsti sutartį po 2015 m. Vienintelė kliūtis –

neaiškumas, kiek dujų reikės.

DAUGIAU BUTŲ

Lietuvoje pernai pastatyta 27.3% daugiau naujų butų – nei 2007 m. Tačiau Lietuva pagal apsirūpinimą būstu vis dar atsilieka nuo kitų Europos šalių. Statistikos departamento duomenimis, Lietuvoje daugiabučiuose namuose pastatytų butų skaičius per metus išaugo 30%, o vieno ar dviejų butų namuose – 22.4%. Trečiajame 2008 m. ketvirtyje sulėtėjo gyvenamoji statyba, kai pastatytų butų skaičius, palyginti su atitinkamu laikotarpiu 2007 m., paaugo tik 1%. Apie 3,500 butų buvo užbaigta statyti pernai paskutinįjį ketvirtį. Jie dar labiau padidino atotrūkį tarp būsto pasiūlos ir paklausos. Registrų centro duomenimis, butų prekybos paklausa pernai krito 25.8%. Pernai buvo išduota daugiau kaip 8,000 leidimų, kuriuose leista statyti beveik 16,000 butų – tai 17% mažiau leidimų nei 2007 m. Žinovų teigimu, būsto rinkos pajėgumas tebėra didelis, ir ilgalaikėje perspektyvoje, atsigavus ekonomikai ir kylant pragyvenimo lygiui, turėtų augti ir apsirūpinimo būstu rodiklis.

PROTESTUOS POLICIJA

Policijos darbuotojai grasina protesto veikla, kuri gali prasidėti kovo pabaigoje, jei vyriausybė nesiims priemonių, užtikrinančių tinkamą policijos darbą, rašo DELFI. Ekonominės krizės metu daugelyje šalių pastebimas nusikalstamumo didėjimas, kuris gali ir toliau augti. Todėl Europos šalyse nutarta teisės saugos institucijoms biudžeto lėšų nemažinti arba mažinti minimaliai. Estija policijai biudžeto lėšų skyrė net 1% daugiau. Lietuvoje policijos darbuotojų labai trūksta. Statutiniai pareigūnai streikuoti negali. Tačiau policijoje dirba ir daug laisvai samdomų darbuotojų, kurie gali įvairiai protestuoti. Galimi ir “japoniški streikai”, kai žmonės dirba, tačiau pažymi, kad jie protestuoja. Naujajam vidaus reikalų ministeriui R. Palaičiui profesinės sąjungos pateikė taupymo programą, kuri leistų išlaikyti jėgos struktūras veiksnias. Ši programa 1-aisiais metais leido sutaupyti apie 150 mln., o vėlesniais – po 100 mln. litų. Ministeris siūlymams pritarė, tačiau pristatė juos ministrų kabinetui. Sutaupytos lėšos buvo nukreiptos biudžeto deficitui padengti. Šiuo metu visai vidaus reikalų sistemai biudžetas sumažintas 200 mln. litų, iš jų policijai – 120 milijonų. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Wasaga Beach, ON

ŠIOS APYLINKĖS lietuvių pensininkų žiniaraštis *Wasagos Pašvaistė* (sausis 2009) rašo, kad gruodžio 9 d. kalėdinis pensininkų klubo pobūvis praėjo su smagia nuotaika. Nors oras ir nebuvo palankus, smarkiai snigo, bet susirinko nemažas skaičius narių. Labai gaila, kad Kalėdų senelė negalėjo dalyvauti (rogės sulūžo). Pasivaišinom, pasilinksminom, pasikeitėm dovanėlėmis ir padainavom. Gruodžio mėnesio jubilatai – Birutė I., Viktorė, Milda ir Lina V. negalėjo dalyvauti, todėl jiems skirtas gėles padovanojom svečiams iš Lietuvos.

PENSININKŲ KLUBO surengtas Naujų metų sutikimas mūsų kavinėje praėjo linksmoju nuotaikoj, su šokiais ir daina. Gražiai papuoštoje salėje, vaišinėmės gardžiais valgiais ir saldumynais. Taip pat turėjome akordeonistą Česį, kuriam dėkojam už linksmą muziką, prie kurios galėjome dainuoti ir šokti. Buvo įvairi dainų programa, kurią atliko Elena, Irena, Alfredas, Antanas ir Romas. Humoristinių eilėraščių mums padėklamavo Vladas. Visus pra-

juokino Elena, Joana ir Romas su skėčiu, paimtu iš VI. Vijeikio knygos *Geriau juoktis negu verkti*. Dvyliką valandą kėlėm šampano taures!

SAUSIO MĖNESIO SUĖJIME, kuris įvyko sausio 13 d., pirmiausia paminėjome Laisvės gynėjų dieną, prisimindami žuvusius už Tėvynės laisvę. Pagerbėme juos minutės tyła. Po to sveikinome šio mėnesio jubilatus – Angelę, Jūratę, Anastaziją, Romą, Eleną K., Laimį, pirmininką Antaną ir Stasį. Gaila, kad ne visi galėjo dalyvauti. Toliau gardžiuotės sriubomis: “broccoli”, barščių, kopūstų ir kruopų. Tai mūsų klubo tradicinė, metinė Stribos popietė! Džiaugiamės, kad visi atėjo su gerais apetitais! Po to vyko “Bingo” žaidimas su laimikiais, pasivaišinom ledais, kavute ir sausainiais.

Kitas mėnesinis suėjimas įvyks vasario 10 d., 1 v.p.p. Turėsime Filmo popietę. Bus rodomas *Tadas Blinda*, žemaičių plėšikas. Kadangi filmo ilgis – 2½ valandos, pradėsime suėjimą viena valanda anksčiau. Dėkojame Irenai Birštonienei už auką mūsų klubui. Pensininkų klubas šį mėnesį sumokėjo \$200 už elektros

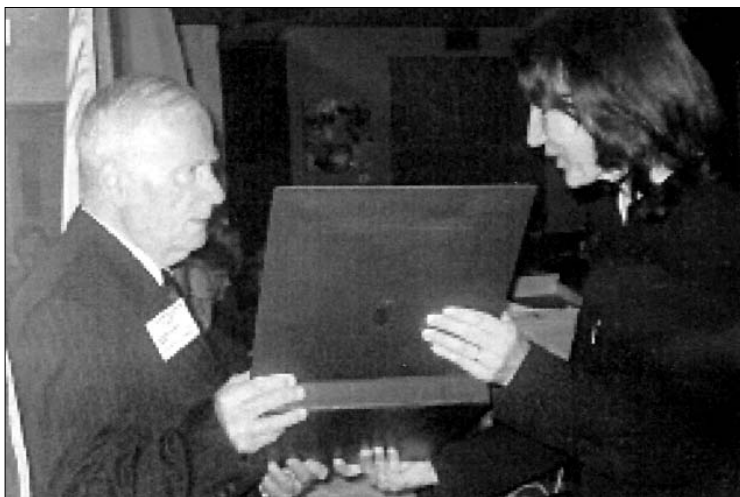
naudojimą. Linkime Mildai po sunkios operacijos greitai sveikti ir stiprėti! Nuoširdi užuojauta Rūtai Poškienei ir visiems giminėms netekus sėters Žibutės.

MOTERŲ BŪRELIO ŽINIOS: Moterų būrelis visuo-
tinis susirinkimas įvyks vasario 24, antradienį, 2 v.p.p. mūsų kavinėje. Bus renkama nauja valdyba ir metinis nario mokeskis (\$2). Dėkojame Irenai Birštonienei ir Augustai Masionienei už aukas Moterų būreliui. Moterų būrelis šį mėnesį sumokėjo \$500 už elektros naudojimą. **Inf.**

Hamilton, ON

A.a. ALEKSAS PAREŠTIS mirė Hamiltone. Reikšdami užuojautą jo žmonai Broniukei, dukrelėms Kristinai (Viktorui), Irenai (Keith), Ritai (Paul), visiems vaikams, žmonos broliui P. Mikalauskui bei visiems mirusių sesučių vaikams su šeimomis, jo atminimui Kanados lietuvių fondui po \$20 aukoją: A. Erštikaitienė, V. Pleinienė, V.P. Šidlauskai, J. Gimžauskas, Z. Čečkauskas, A.P. Armonai, I.P. Zubai, J. Krištolaitis. **JK**

Sukaktuvinis žiniaraštis

Lietuvos respublikos gen. konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė Amerikos Lietuvių žurnalistų sąjungos pirmininkui Edvardui Šulaičiui įteikia Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOJ) skirtą atminimo dovaną – sidabrinę lėkštę kaip padėką už išskirtinį dėmesį sportui

Ntr. Z. Degučio

Lietuvių žurnalistų sąjungos (LŽS) biuletenis *Mūsų pasaulyje* švenčia savo gyvavimo dešimtmetį. Šį biuletinį tokiu vardu sumanė leisti 1997 m. Niujorke veikusi LSD valdyba (Kęstutis Miklas, Paulius Jurskus, Salomėja Narkėliūnaitė, Romas Kezys ir Julius Vėblaitis). Pirmasis numeris pasirodė 1998 m. gegužės mėn. Jo įžangoje buvo rašoma: “Štai

tas mūsų žiniaraštis, kurį buvome žadėję retkarčiais išleisti atspindėdami mūsų Sąjungos narių gyvenimą, lietuviško žodžio kūrėjų bei jo skleidėjų veiklą užsienyje ir Lietuvoje”. Tai buvo kuklus 4 puslapių leidinys.

Antrasis jo numeris pasirodė tų pačių metų spalį. Jis irgi buvo tokios pat apimties. Iš viso K. Miklo vadovaujama

valdyba per septynerius su pusę metų išleido 7 numerius (kai kurie iš jų buvo 8 puslapiai). Apžvelgdami turinį, randame daug medžiagos apie tos valdybos veiklą, jos narius (rūpestingai buvo paminimi sukaktuvininkai bei mirusieji nariai).

Tie, kurie studijuos LŽS veiklą ar ieškos medžiagos apie JAV lietuvių spaudos darbuotojus, biuletenio puslapiuose ras naudingos informacijos. Dabartinė LŽS valdyba, kuri perėmė darbą 2005 m. pabaigoje, biuletenio leidimą tęsė ir pirmąjį numerį išleido 2006-aisiais. Jis ir kiti žiniaraščiai buvo 8 psl. Biuletinį redagavo Vaiva Ragauskaitė, o jai pasitraukus iš valdybos, šias pareigas eiti sutiko Dalia Cidzikaitė.

Taip pat reikia paminėti, jog prieš 30 metų, kai LŽS vadovybė buvo Detroit (MI), ji leido neperiodinį biuletinį *Pranešėjas*. Šis buvo solidėnis – 16 puslapių, o jį redagavo tuometinis Sąjungos pirmininkas Vytautas Alantas. Dar anksčiau LŽS yra leidusi ir neperiodinį žurnalą *Lietuvis žurnalistas*.

LŽS informacija

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

D Ė M E S I O

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ

PRENUMERATORIAMS!

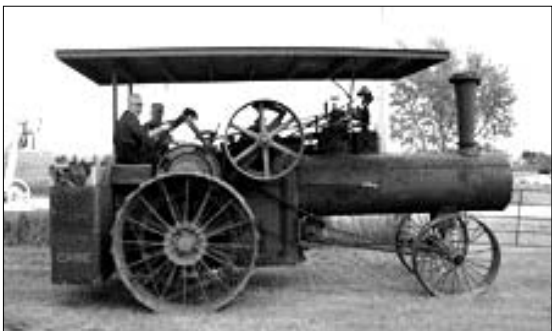
Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas. **TŽ leidėjai**

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Nedideliam miesteliui – svarbus įvertinimas

Nedidelis miestas Ogema, nutolęs 80 km į pietvakarius nuo Reginos (Saskatchewan provincija), išgarsėjo pasaulyje, kaip vieta, kurioje geriausia gyventi. Miestelio, turinčio 380 gyventojų, visuomenės atstovai ir savivaldybė nutarė dalyvauti tarptautiniame konkurse. Jungtinių Tautų organizacija kasmet įvertina pačias patraukliausias bendruomenes, sukuriančias geriausias sąlygas savo gyventojams ir turinčias ateitį (*Awards for Liveable communities*). Konkursui atrinkamos gyvenvietės iš viso pasaulio – nuo milijoninių miestų iki pačių mažiausių gyvenviečių. Ogemos miestas buvo vertinamas mažiau kaip 20,000 gyventojų turinčių miestelių grupėje. Konkurso organizatoriai vertino kaip nedidelės bendruomenės tvarko ir prižiūri savo aplinką, rūpinasi gyventojų gerove, užimtumu ir sveikata, saugo istorines vertybes. Šioje grupėje Saskatchewan provincijos gyvenvietei paskirtas sidabro medalis, o už rūpinimąsi savo istoriniu paveldu – pirmoji vieta.

Ogemos gyventojai įsitikinę, kad jų miestas – pati patogiausia gyventi vieta. Jie, kaip ir daugelis Kanados provincijos miestelių, didžiuojasi atstatytu grūdų saugyklų bokštu, istorine traukinio stotimi, kurią savanoriai atkūrė kaip miesto paveldo dalį. Daugelis miestelio gyventojų – gyvulių augintojai ar žemdirbiai. Paskutiniaisiais metais Ogemoje sukurta naujų darbo vietų, pastatytas motelis, su-

Ogemos istorija prasidėjo ten, kur baigėsi tuometinis geležinkelis. Miestelio gyventojai negailėjo laisvalaikio, atstatant šį senovinį traukinio variklį (apačioje) ir senąją geležinkelio stotį (viršuje), kaip svarbiausią miestelio istorinio paveldo dalį

tvarkytas miesto parkas; kad ir nesparčiai, daugėja gyventojų. Miestelis įkurtas 1908 metais. Pirmieji atvykėliai, apsigyvenę ten, kur tuomet jau baigėsi geležinkelio linija, parinko vietai vardą graikišką žodį “Omega” – pabaiga. Paaškęjus, kad jau yra kita vieta Ome-gos vardu, jie pasirinko Ogema. Vietinių *Cree* indėnų genties kalboje tai reiškia “Didysis vadas”. **Inf.**

GERBIAMI TAUTIEČIAI,

Lietuvos bibliotekos išgyvena sunkų laikotarpį. Ne išimtis ir mūsų Vilniaus Adomo Mickevičiaus biblioteka. Ypač pinigų trūksta fondų komplektavimui. Kreipiamės į Jus, mieli tautiečiai, su prašymu. Gal galėtumėte padovanoti knygų mūsų bibliotekai. Labai praverstų žodynai, žinynai, enciklopedijos bei pastarųjų metų ekonominė, medicininė, istorinė, teisinė bei grožinė literatūra anglų ir prancūzų kalbomis. Taip pat domintų, kas vertingiausio išleista Kanadoje lietuvių kalba. Būtume Jums dėkingi.

Siųsti knygas prašytume adresu: Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka, Trakų g. 10, Vilnius LT 01132, Lietuva. Pasiteirauti el.paštas komplektavimas@amb.lt. Daugiau apie mus sužinoti galima www.amb.lt

Inf. (Petras Zurlys)

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 62 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd.pal.čekių sąsk. iki ..0.40%
santauipas0.50%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.40%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius1.25%
180 dienų indėlius1.35%
1 m. term. indėlius2.00%
2 m. term. indėlius2.40%
3 m. term. indėlius2.90%
4 m. term. indėlius3.15%
5 m. term. indėlius3.15%
RRSP ir RRIF
(Variable)0.50%
1 m. ind.2.00%
2 m. ind.2.40%
3 m. ind.2.90%
4 m. ind.3.15%
5 m. ind.3.15%
PASKOLAS
Asmenines nuo5.00%
nekiln. turto 1 m.5.00%

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTĄ NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ – (Tax-free savings account – TFSA)
MOKAME PALŪKANAS:
1 metams – 2.35%
2 metams – 2.85%
3 metams – 3.35%
4 metams – 3.60%
5 metams – 3.60 %

• *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*

• *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu*
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

ATSIŲSTA PAMINĖTI

SVALINĖJIMAI, 2008, Pasvalio literatūros almanachas, trečia knyga, 164 psl. ir viršeliai; knygos sudarytoja ir redaktorė Regina Grubinskienė; spausdino Standartų spaustuvė Vilniuje; išleido Pasvalio rajono literatūros klubas “Užuovėja”; leidinyje – “plati krašto literatūrinė panorama”, gausiai iliustruota kūrėjų nuotraukomis.

Turner & Porter

L Aidotuvių Namai

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

LIETUVIAI PASAULYJE

Šveicarija

Šveicarijos lietuvių bendruomenės valdybos narė Laima Maldūnaitė-Christ Berne suorganizavo prieškalėdinį renginį. Jame programą atliko Šveicarijos lietuvių lėlių teatras. Jo režisierė Diana Brunner ir talentingi artistai Jovita Zamarytė-Fink, Rima Furter ir Giedrius Kopitkovas. Pasirodė ir “Keistuolių teatras”. Šioje šventėje ir toliau buvo puoselėjama iš šveicarų paveldėta žvakių gaminimo tradicija. Lietuvos bitininko Viliaus Paukštės padedami vaikai bičių vašką pavertė įdomiomis žvakėmis. Iš Labanoro girios (Lietuvoje) aplankė Kalėdų senelis, poetiškai dalyviams papasakojęs savo biografiją, vaikus apdailijo kalėdiniais skanumynais, dovanų maišeliais. Vaikai padeklamavo lietuviškų eilėraščių. Ženevos lituanistinio vaikų darželio mokinukai, vedami darželio vadovės Eglės Kaškutės, sukosi rateliuose. Lietuvos ambasada Šveicarijoje renginį parėmė finansiškai, o ambasados administratorius Saulius Genys su sūnumi padėjo renginį organizuoti.

Islandija

Reykjavike, Landakotskijai katalikų šventovėje praėjusių metų gruodžio 13, šeštadienį, pirmą kartą kun. Patrick Jakob islandų kalba atnašavo Mišias, giesmes lietuviškai giedojo Lietuvių-islandų bendruomenės choras “Gija”. Jo vadovė – Ona Amulytė, chormeistrė – Kristina Petrošiūtė. Tą vakarą per pamaldas buvo sugiedotos 8 giesmės, pritariant vargonams ir smuikui. Lietuviškai atlikti Mišių skaitiniai. Mišių pabaigoje kun. P. Jakob pasakė: “Nesvarbu iš kokios šalies esame kilę. Mes – viena šeima”. Kun. P. Jakob paragino, kad tokios pamaldos vyktų dažniau. Buvo nutarta, kad kiekvieną pirmąjį mėnesio šeštadienį bus atnašaujamos Mišios islandų ir lietuvių kalbomis.

Lenkija

Seinu “Žiburio” gimnazijoje įvyko tradicinė kalėdinė vakaronė. Joje dalyvavo gimnazijos mokiniai, mokytojai, Lietuvos konsulato Seinuose darbuotojai. Vakaronės dalyvius pasveikino gimnazijos direktorius Algirdas Vaicekuskas, Punsko lietuvių bendruomenės pirmininkės pavaduotojas Petras Maksimavičius. Dovanėles nuo Kalėdų senelio mokiniams ir mokytojams perdavė Lietuvos konsulas Seinuose Liudvikas Milašius. Gimnazijos mokiniai atliko Kalėdų šventėms skirtą programėlę. Prie Kalėdų eglutės buvo giedamos kalėdinės giesmės, prisiminti kalėdi-

niai papročiai. Kalėdinės vakaronės vyko ir kitose Seinu bei Punsko valsčiaus lietuviškose mokyklose.

Gudija

Apie lietuvių mokyklas etninėse lietuvių žemėse Gudijoje rašoma mėnraštyje *Lietuvių godos*. Džiaugiamasi, kad Rimdžiūnuose, Gervėčių parapijoje bei Astravo rajone ir Pelesoje, Varanavo rajone, veikia lietuvių vidurinės mokyklos. Gervėčių ir Pelesos lietuviai per nesibai-giančias okupacijas išsaugojo gimtąją kalbą, papročius ir liko lietuviais. Lenkijos istorikai dar ir šiuo metu iškraipo istoriją, pateikdami šališkus duomenis. Straipsnyje rašoma, kad mokyklų mokytojai šiame krašte vietiniams žmonėms turi išaiškinti, kas yra tiesa ir kas – melas. Turėtų būti brangūs iš Gervėčių krašto kilusio arkivyskupo Julijono Steponavičiaus ir iš Gėliųūnų kaimo kiluso kankinio kun. Broniaus Laurinavičiaus vardai, kovojusių už tikėjimą ir tautos laisvę.

Rūpesčius šiame krašte kelia vaikų darželių klausimas. Pelesos lietuvių mokykloje ir atskirai nuo Rimdžiūnų lietuvių mokyklos veikia lietuvių vaikų darželiai. Rimdžiūnų vaikų darželyje mažame Alytaus namelyje mokosi 14 vaikų, o norinčių į šį darželį pakliūti yra ne viena dešimtis. Darželiams daug ko trūksta – ugdymo priemonių, net popieriaus, labai reikia ir žaislų. Keturių lituanistinės mokyklos, įsteigtos prieš dešimt metų, veikia Breslaujos krašte. Vainiūnų ir Pelekų mokyklose gimtosios kalbos moko Skaidrė Paulukienė, Zaračės, Ūsionių lietuvių šeštadieninių mokyklų vadovė – mokytoja Aldona Misiūnienė. Šioms mokykloms dėmesį skiria Breslaujos vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja Irina Pučinskaja. Jos pastangomis buvo gautos nemokamos vizos pereiti sieną į Lietuvą. Atidi mokykloms yra ir Breslaujos lietuvių bendruomenės pirmininkė Irena Kumpikienė.

Suomija

Helsinkyje, Lietuvos ambasadoje, buvo surengtas kasmetinis kalėdinis vakaras Suomijoje gyvenantiems tautiečiams. Šiame renginyje kiekvienais metais dalyvauja daug žmonių. Visus susirinkusius pasveikino Lietuvos ambasados laikinoji reikalų patikėtinė Eglė Bloznelienė. Programoje pasirodė Helsinkio lietuvių šeštadieninės mokyklos mokiniai. Mažuosius nudžiugino ir Kalėdų senelis, kurį vaidino Suomijoje dirbantis režisierius Artūras Pozdnikovas. Šiuo metu Suomijoje gyvena daugiau kaip 700 Lietuvos piliečių. **JA**

Poetą palydėjus į amžinybę

“Koks vakaras ilgas, kaip širdį man gelia”

A.a. S. Gedos vardas kanadiečiams pažįstamas ne tik iš literatūros dienraščių ar poezijos leidinių. Prieš ketvertą metų jis su žmona Gražina Ramoškaite, literatūros istorijos tyrinėtoja ir kritike, lankėsi Kanadoje, Toronte, skaitė savo poeziją. Literatūros kritikė, rašytoja Gražina Ramoškaitė-Gedienė, knygų autorė ir *Metų* redaktorė, po sunkios ligos mirė prieš 3 metus, netrukus po kelionės į Kanadą. O praėjusių metų gruodžio 12 d. buvo paskelbta, kad mirė ir poetas Sigitas Geda.

Net ir žinojusiems ne visada pavyzdinga poeto, vertėjo, eseisto Sigito Gedos gyvenimo būdą ir pragaištingus potraukius, liūdnuos paskutinių jo gyvenimo metų įvykius, naujiena buvo skaudi. S. Gedos kūryba, įėjusi į mūsų gyvenimą sovietinio sąstingio 7-dešimtmetyje, išlaikė laiko ir literatūrinių madų patikrinimą, ji ir šiandien, kai daugelio buvusių laureatų knygos užmirštos, tebeskaitoma. Ir pirmųjų leidinių nevaržomas nuoširdumas, pastabus žvilgsnis į pasaulio ir žmogaus gyvenimo trapumą bei tragizmą, ir paskutinių dešimtmečių jau modernesnė poezija, vertimai, eseistikos darbai pažymėti neeilinio talento, didelio jausmo jėga, buvo ir lieka išskirtiniais. Netrukus užsimirš visi poeto suklupimai ar pragaištingo potraukio diktuojami poelgiai, užsimirš balsai ir tų, kurie beatodairiškai smerkė poetą už jo silpnybes. Istorijai liks jo parašytos poemos, apdovanojimai už kūrybą, kurioje ryškus skausmingas priešinimasis išoriniam ir vidaus nužmogėjimui, istorinės atminties ir atsakomybės praradimui.

Poetas Sigitas Geda gimė 1943 m. vasario 12 d. Paterų kaime, Lazdijų raj., augo ir mokėsi Lietuvos “Venecijoje” – ežerais apsuptuose Veisiejuose, jotvingių krašte. Poetas mylėjo savo gimtinę, o šios išnaikintos genties vardą dažnai sutiksime jo eilėraščiuose. Vaikystėje patyręs kaip arti žmogus ir gamta, praeities mitai ir dabartis, poetas į savo kūrybą perkėlė savo vizijas: išpaustas molyje tėvo pėdas, kaip žemiško buvimo ženklą; vandens ir žemės, vasaros dangaus ir medžių įvaizdžius, kaip nebylius ir amžinus liudininkus nepertraukiamo ryšio su buvaisiais prieš mus... / *Laukinis ežeras. / Pirmapradis vanduo. / Rudosios nendrės / Kvepiančios protėvių kūnais.* (Eil. iš rinkinio *Pėdos*, 1966).

Pasirodžius pirmiesiems kūrybos leidiniams *Pėdos*, poemai *Strazdas*, greitai išgarsėjusiam poetui teko spręsti, ar prisitaikyti prie tuometinių reikalavimų ir rašyti “tinkamus” eilėraščius, ar likti savo dvasia nepriklausomu. Pasirinkus antrąjį kelią poetui nebuvo lengva. Per tuos metus keista nemažai darboviečių įvairiuose žurnaluose ir laikraščiuose, kartais savo noru, dažniausiai – ne. Nepasikeitė tik viena nuostata – atsisėdus prie rašomojo stalo išlikti savimi. Toks jis ir atsiskleidžia mums savo darbuose. O jų daug: tai beveik pusė šimto knygų – eilėraščių knygos *Pėdos*, *26 vasaros ir rudens giesmės*, *Mėnulio žiedai*, *Žydyti slyva Snaigyno ežere*, *Varnėnas po mėnuliu*, *Mamutų tėvynė*, *Baltoji varnelė*, *Žalio gintaro vėriniai*, *7 vasaros giesmės*, ir kitos, eseistikos tekstai, pjesės, kino scenarijai, operų libretai. Sigitas Geda vertė iš 10 pasaulio kalbų, tarp kitų vertimų *Giesmių giesmė*, *Psalmės*, J. Brodskio, J. Bobrovskio, P. Celano kūryba, antologija *Lietuvių poetai apie holokaustą*.

S. Gedos kūryba verčiama į anglų, norvegų, švedų, vokiečių, danų, rusų, lenkų, ispanų ir kitas kalbas. Ilgas ir apdovanojimų sąrašas. Poetas yra apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 4-ojo laipsnio ir Latvijos Trijų žvaigždžių ordinais. 1997 m. paskirta Lietuvos valstybinė kultūros ir meno premija; Baltijos asamblėjos, vyriausybės, Lietuvos rašytojų sąjungos ir literatūrinės Jotvingių,

Poetas, eseistas, vertėjas, Lietuvos valstybinės premijos laureatas S. Geda su žmona Gražina Ramoškaite-Gediene lankėsi Toronte 2005 metų rudenį. Jie dalyvavo lietuvių spaudos atgavimo 100-ųjų metinių minėjime Toronto Lietuvių Namuose, susipažino su lietuvių bendruomenės gyvenimu ir organizacijomis, apžiūrėjo įžymiausias Toronto ir jo apylinkių vietas. Poetas S. Geda ir G. Ramoškaitė-Gedienė Niagaros botanikos sodo galerijoje
Ntr. R. Žemaitytės-De Iuliis

Salomėjos Nėries, Gabrielės Petkevičaitės-Bitės premijos.

Prasidėjus Atgimimui poetas kartu su kitais kultūros, meno ir mokslo veikėjais pasuko į politiką, žinodamas, kad pertvarkos metai nulems Lietuvos ir jos žmonių ateitį. Jo publicistiniai rašiniai, kalbos kaimo žmonių sambūriuose gimtojoje Dzūkijoje skatino pamišti baimę ir nuolankumą, ginti savo orumą. Pirmuosiuose jau beveik demokratiškuose rinkimuose, kur su etatiniais sovietinės nomenklatūros atstovais rinkėjų pasitikėjimo siekė ir Sąjūdžio kandidatai, Sigitas Geda laimėjo, 1989-1990 m. buvo Lietuvos Aukščiausiosios tarybos narys. Nuo 1992 m. kultūros savaitraščio *Šiaurės Atėnai* literatūros skyriaus redaktorius.

S. Gedos kūryba – eilėraščiai ir tekstai sudėtingi ir minties, ir jos raiškos būdais. Su metais, su kultūra ir gyvenimo patirtimi poezijoje gilėja tragiška savivoka dėl gyvenimo konfliktų, mirties neišvengiamybės, žmogaus esybės prieštaringumo. Eilėraščiuose, poemose atsiveria ir maišosi pasaulinės kul-

tūros istorijos, mitologijos įvaizdžiai, metaforos, palyginimai; neretai juose gausu ironijos ir autoironijos ar satyrinių pastebėjimų. Poetui kalba lieka pirmapradis kūrybos akstinas, neišsenkanti erdvė (/ *Išardyti kalbos ryšius – išardyti pasaulio santykius / Nublokšti nuo savęs tinklą, kuriuo gaudom pasaulį. / Naujai sustatyti visatą...* / Eil. *Yra*). Žodis – savotiškas kūrybos dievas, už kurį verta mokėti krauju. (Eil. *Neaiškus skelbimas*, rinkinys *Jotvingių mišios*).

Kai kurių eilėraščių žodynas ir įvaizdžiai kartais atstumiančiai nepoetiški. Bet juose išsakomas beveik pranašiškas skausmas ir gėla dėl draskomos Lietuvos, jos kaimo tradicijų, jos žmonių, atimamos ar savanoriškai išduodamos savasties. Jo poezijoje ryškūs ne išskirtinumo, bet visuotinio bendrumo ir visuotinės lemties ženklai: neišardomas žmogaus ir žemės, gamtos ir istorijos ryšys, pirmapradis, vitališkas ir kartu labai žemiškas, kokį galime rasti Strazdelio ar Donelaičio kūryboje. Abu šiuos literatūros kūrėjus itin vertino. Kasdieniškais žodžiais, bet su gaivališku jausmu ir vaizduote aprašyta kasdienybė tampa sakraline erdve, kurioje pulsuoja gyvenimas su paklydėliais ir teisuoliais, nusidėjėliais ar šventais – viskas pagal pirmapradi Kūrėjo planą. (Poema *Strazdas*).

Poetas rašė gana sudėtinga sintakse, nevengdamas modernaus žodyno, naujadarų, minties šuoliais sujungdamas skirtingus laikotarpius ar kultūros klodus, mitinius ir tikrus asmenis. Kartu mokėjo prabilti paprasta vaizdinga kalba (ypač rašydamas vaikams), lengvai įsimenamu rimu, gal todėl ne vienas jo eilėraštis yra virtęs daina. Įsimena jautrios lyrikos eilutės, su atodūsiu ištartos / *Koks vakaras ilgas, kaip širdį man gelia...* / (*Baltas jazminas*).

Paskutinysis S. Gedos susitikimas su skaitytojais – spalio mėnesį Vilniaus mokytojų namuose, pristatant paskutinę prozos ir eseistikos knygą *Vasarė ajero šneka: dienoraščiai ir tyrinėjimai*. Joje rašytojas pratęsė ankstesnėse knygose *Žydyntys lubinai piliakalnių fone* (1999) ir *Adolėlio kalendoriai* (2003) pradėtus savo meto apmąstymus ir pastebėjimus, savotišką literatūrinį dienoraštį.

Poetas išėjo, palikdamas ant stalo išverstą musulmonų šventraštį – Koraną, pareikalavusį daug darbo ir klasikinės literatūros, pasaulio ir religijos istorijos, antropologijos, kultūros žinių, kurių jis turėjo tikrai nemažai. Kaip tvirtina jo sūnus Šarūnas, dar kelios dienos prieš išėjimą poetas kalbėjo apie norimų atlikti darbų sąrašą bent dešimčiai metų į priekį. Likimas buvo kitoks... **S. Katkauskaitė**

Dievas atleis man, Kad taip ilgai klausinėjau

Viešpats atleis,

kadangi buvau apsiliuobęs,

davęs išmaldos

ir pasimeldęs...

Klausiau labai ilgai:

apie žolės šlamėjimą,

žalio granito gulėjimą,

kraujo krešulius, ugnį,

ugniabuvių siaubą

ir prapuolimą...

Apie tuos, kurie viršum žemės ir po žeme, apie

kalkes ir kalkakmenius, kuriuos išrausėm iš

duobės, kur buvo šaudomi žydai, lietuviai ir

vienas, visai sudūlėjęs armėnas...

Anei jokio kryželio, anei jokio ženklo, išskyrus

kas mano galvoj!...

S. GEDA

Dieviška žiema

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Šios ankstyvos žiemos vėjams nesustabdomai gausiomis saujomis ir vėl žarstant už langų snaiges, kad net gatvės kitos pusės nesimato, šiltai skamba Ingos *Meilės muzikos* įrašo daina ... *atėjo dieviška žiema!* Sniegui galo nesimato – ir bergždžias reikalas bandyti net pradėti su snagių milijonais kovoti... ar kur pabandyti išvažiuoti. O šis yra mokyklinis, Kalėdų švenčių, Naujų metų atostoginės atvangos, pertraukos laikas. Tiems, be kelioninių planų į saulėtus Karibus ir jų “havanas” – dieviškos žiemos ir savo šiltų namų meilės muzika... kur gali būti geriau!?

Jau kelinta savaitė iš eilės, kai dukters šeima iš “Toronto Beaches”, vasaros metu saulėto paežerės paplūdimio, priversti nudelsti apsilankymą pas mus

Londono “miestelyje”, kuris dar po eilės dešimtmečių gali tapti puošnaus Toronto priemiesčiu... Bus užmiršta (kaip ir visa praeityje), kad mūsų Londono “Šiluvos kaimelyje” vyskupijos nepakeičiamomis pastangomis uždaryta 44 metus gyvavusi Šiluvos Marijos parapija, jos jauki ir patogi šventovė ir šilta lietuviškumo užuovėja, ypač bendruomeniniams susitikimams, veiklai ir svarbiausia – jaukiems dažniems pabendravimams. Kaip dabar (trečiuose jau metuose) kas savaitę pasikeičiant mus lankančiams Toronto keliems lietuviams kunigams, mums kada nors gali trukti dvi su puse valandos pasiekti mūsų trečiosios sostinės Toronte tris lietuviškas šventoves, jei ne savaitinėms pamaldoms, bent retkartiniams minėjimams... žinoma, ne per tokias dieviškos žiemos pūgas... O į antrąją Lietuvos sostinę garbingoje Čikagoje bus gal suvažiavę (jei nepastos) ir pusė Lietuvėlės... neatsižvelgiant į metų laikus.

Kanados Londono Šiluvos “miestelyje” dar likę, vis stebėsimės giminių ir bičiulių, draugų iš praeitų nepamirštamų dienų, dažnais prisiminimais, lyg mandagiais kaltinimais, kad visos žiemos, ateina tik iš Kanados... Nesiginčysiu, kad šalčiai atslenka iš Kanados, o ne iš Aliaskos... (nepamirškim, jog Aliaska, viena iš JAV valstijų – priklauso JAV kol, ko gero, naujai rastoje demokratijoje praturtėjusios Rusijos Medvedevas (su Putinu) ją atpirks atgal Rusijai!). Tačiau, visos audros – žiemų pūgos ir vasarų uraganai ateina iš pietų, iš “Amerikos” – nuo Texas, Louisianos, iš Midwest – net ir Florida pasižymi savo mums Kanadoje atsiųstais sniegų kalnais...! Juk nuo šiltų pietinių pajūrių, pietų vėjų ekspresais, stebuklingai perkeltai drėgmei pasibūčiavus su šiauriniais vėjais, gimsta tokios nekaltai baltos, pas mus bilijonais krintančios snaigės.

Nukelta į 9-tą psl.

Apie save ir apie dainavimą

KAROLINA KAUNAITĖ

Kultūrologas dr. Egidijus Mažintas pakalbintas pasakojo: “Gimiau Žemaitijoje. Ne vieną šimtmetį buvusioje žemaičių sostinėje Raseinių miestelyje. Iki XIX a. vidurio tai buvo pagal dydį trečias Lietuvos miestas po Vilniaus ir Kauno. Jei slavų ar kitose kultūrose miestus kūrė pirkliai arba verslovininkai, Baltų miestus kūrė kunigaikščiai ir žyniai. Dažniausiai pagal ypatingas gamtos žymes, gydančius ar civilizacijos paslaptis saugančius akmenis, piliakalnius, šventus ežerus arba girias, ažuolus. Tai buvo energetiškai stebuklingos, gydančios, ekologiškai švarios vietos. Tėvelis sakydavo, kad kokie budrūs buvo protėviai baltai pasirinkę šią teritoriją, kur nėra ugnikalnių, žemės drebėjimų, katastrofų, sausrų ar cunamių bangų.

Abu mano tėveliai buvo medikai. Raseiniuose praėjo ir mano senelių ir protėvių gyvenimas. Mano senelis Bolešlovas buvo Raseinių burmistras, proseneliai gynė Žemaitiją nuo carinės Rusijos, o Teofilis Račkauskas netgi paukojo savo gyvybę – buvo pakartas 1863 m. lapkritį Kaune. Sukilėlių būrio vadas ir dvaisios tėvas T. Račkauskas, perskaitęs sukilimo manifestą Raseinių miesto aikštėje, išsivedė kaimo ir miesto gyventojus į kovą už laisvę, gimtąją kalbą. Mano tėvai, nors buvo medikai, bet abu labai domėjosi senomis Žemaitijos šaknimis. Tėvelis Feliksas rinko kraštotyrinę medžiagą apie Maironį, piliakalnius, aktyviai dalyvavo meno saviveikloje. Meilę savo kraštui perdavė ir man.

Esu baigęs Lietuvos Žemės ūkio universitetą, paskui – Muzikos ir teatro akademiją, vėliau – Maskvos akademijoje muzikinio teatro režisūrą (prof. B. Pokrovskio klasė) ir meno aspirantūrą. Nors muzika, dainavimas man labai patiko, bet tėveliai buvo įsitikinę, kad privalau turėti specialybę, o dainavimas būtų mano pomėgis.

Kai baigęs Žemės ūkio akademiją nuvažiavau dirbti į Varėnos apskrityje Raigardo slėnyje nusitęsčius nuostabiausius gamtos kampelius vadinamus “darbo objektais”, supratau, kad pats gražiausias yra šaltinis, kuris trykšta jam

duota vaga, nesulyginti buldozerio kalnai ir slėniai. Supratau, kad nevalia keisti gamtos, – prisistato kultūrologas,

Dr. Egidijus Mažintas
Ntr. R. Balsio

buriantis visų rūšių kortomis, tame tarpe Taro, Lenormand, čigoniškomis, lietuviškomis ir runomis, skaitantis žmogaus likimą iš jo šešėlio, gimimo datos, rankos plaštakos, parašo ar rašysenos vadinamos grafologija dr. Egidijus Mažintas. – Visa tai yra etninis lietuvių paveldas. Viso to mokėjo ne tik mano seneliai, bet ir daugelis Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės gyventojų. Juk ir šiandieną dažnas šalies gyventojas buriasi, nori žinoti, koks bus rytojaus oras, skaito ne tik prognozes, bet ir analizuoja zodiako ženklų pranašystes. Tai natūrali žmogaus būseną – noras pažinti ateinančią dieną, savaitę, ar tolesnę ateitį”.

“Man truputėlį keistai atrodo lietuvių susidomėjimas joga, rytiečių meditacija, cigūnu, nors mes patys turime unikalias sveikatinimo sistemas bei meditacijas. Tik reikia mums praskleisti savo tautosakos lobynus, prisiminti mūsų senąsias dainas, sutartines, kurios yra savita meditacija. Baltai – mažakalbiai žmonės. Visa šeima, susėdusi prie stalo nepuldavo vienas kitam skųstis, kad gyvenimas sunkus, bet dainuodavo. Žmogaus kūnas – šventovė, kuri suskamba dainuojant. Dainos tekstai labai paprasti, ritmingi. Dainose daug meilės, daug šilumos, tačiau ta dainų skrynia, sauganti mūsų istoriją, dar neatidaryta, – pasakoja dr. Egidijus Mažintas. – Šiandien mokslas įrodė, kad dainavimas gydo žmogų. Dainuojantis žmogus ir sveikesnis, ir apie dešimtį metų ilgiau gyvena. Ir ne tik

dainavimas. Anksčiau ir vaikai, ir merginos darydavosi ir pūsdavo molines ir medines birbynes, įvairias švilpynes.

Mokslininkai nustatė, kad pūtimas stiprina lytinę galią, o tai reiškia, kad šiais instrumentais grojantys jauni žmonės susilauks sveikų palikuonių. Man labai keista girdėti, kad vaikų darželių duryms labai svetingai atsiveria įvairias naujoves nešantiems “pranašams”: būgnų terapijai, rytiečių meditacijai.

Archeologai nustatė, kad ne iš Indijos, bet į Indiją keliauvo baltų gentys, nešdamos ten savo kultūrą. Ir daugelis kitų anksčiau užmirštų baltų genčių gydymo būdų šiandien, pasirodo, yra modernūs ir veiksmingi. Tai ir gydymas akmenimis, moliu, žolelėmis. Beje, kiekviena moteris virtuvėje užsiima magija. Juk ji gamina maistą, galvodama, kad jos šeima būtų sveikesnė ir stipresnė. Ji užkrauna maistą stiprinančia energija. Vyrų gamintoje valgiuose tos magijos nėra, nes jiems svarbu skaniai pavalgyti. Prieš kurį laiką bendravau Minske mokslinėje konferencijoje su aštuoniasdešimtmečiu prof. A. Galperinu, kuris ketvirtajame dešimtyje kaip doktorantas dalyvavo viename eksperimente N kariniame miestelyje. Eksperimentas buvo atliktas cerkvėje virtusiu laboratorija – kalėjimu. Viduryje patalpos buvo pastatytas indas vandens, o aplink jį einantys žmonės, nu-teistieji kaliniai, turėjo apie vandenį kuo prasčiau kalbėti. Po kurio laiko, vyrams buvo liepta išgerti to vandens ir jie visi mirė. Nuo jų žodžių vanduo tapo nuodu. Taip sovietai tikrino užkalbėjimų ir magijos poveikio jėgą. Vanduo saugo informaciją, todėl per ap-eigas baltai, o vėliau ir krikščionys šventina vandenį, taip suteikdami jam ypatingų galių. Mūsų protėviai tai darė prieš dešimt tūkstančių metų. Prof. A. Galperinas įsitikinęs, kad “baltai buvo atlantai labai aukšti, stiprūs, panašiai kaip Arvydas Sabonis. Slavų tautos ypač dėkingos baltams, kad juos gynė nuo kryžiuočių antpuolių ir mongolų-totorių jungo. Iš didžiųjų lietuvių kunigaikščių kilo daugelis Rusijos monarchijos šeimos klanų”. (Dalis straipsnio *Šių 2009-ųjų metų pagrindas klijamas gruodyje*. Red.)

sniego (nešiu tiesiai į banką) iš Floridos, iš Amerikos “Midwest”. O Inga su Edmundu tegu toliau dainuoja jausmingai *meilę gydo be vaistų nuo pavydo ir žaizdų...*

O, kad vaistų nereikėtų, viliojančiai skamba *juk taip ateina meilė*. Sniegui raitantis kulverčiomis kaimynų namų stogais, sapnuojasi praėjusieji pavasariai ir ypatingai praėjusi vasara ir jos aitvarai. Ir visos praėjusios vasaros..., bet dabar dar... džiaukimės dieviška žiema! Palaimos, sveikatos ir laimės Naujuose devintuose!

Dieviška žiema

Atkelta iš 8-to psl.

Dar neseniai žvalus Kvebeko kanadietis paskelbė e-Bay būdu, kad parduoda kalną sniego prieky savo namo aukščiausiam varžytininkui. Tikėkit, pardavė už daugiau kaip \$3,000, kurių kursas tada viršijo keliais centais JAV žaliuką. Gražu, kad šis pokštas nuėjo šalpos taku. O pirktas, ir tik pavieniais kibirais, šios dieviškos žiemos sniego... Laukiu daugiau

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kauno valstybiniame dramos teatre 2008 m. gruodį buvo atidaryta kavinė “Babilonas”, kuri iš kitų Laisvės alėjoje esančių kavinų žada išsiskirti kartu su teatralais organizuojamais kultūros renginiais. Kavinės atidarymo proga “Babilone” labai adventiškai nuskambėjo aktorius Giedriaus Arbačiausko sekama bei dainuojama poetinė legenda *Vienaragis*. Aktoriaus gitarai violončele pritarė Agnė Arbačiauskienė, skambėjo Romualdo Grabšto vadovaujamo Kauno “bigband” atliekamos melodijos. Kavinė priklauso UAB “Bistromai”, kurios direktorė Jurgita Juženaitė tikisi teatro padedama surengti daug šaunių renginių.

Lietuvos valstybiniame muziejuje atidaryta paroda, skirta Trakų šventovės 600 metų jubiliejui. Ši šventovė per 600 metų išsaugojo apie pusę tūkstančio sakralinės dailės ir architektūros kūrinių. Parodoje rodoma tik nedidelė jų dalis: spausdintinė Trakų šventovės istorija, šventovę puošiantis Vytauto Didžiojo paveikslas, 2008 metais atliktų archeologinių kasinėjimų radiniai – senosios grindų plytos, kryželiai, monetos, apeigų reikmenys, relikvijoriai, Mergelės Marijos su Kūdikieliu paveikslo aptaisai ir karūnos, votai, baldų pavyzdžiai, medžio puošybos detalės, dokumentai ir kita.

Trakų parapinę šventovę 1409 m. gegužės 24 d. fundacine privilegija įsteigė DLK Vytautas. Spėjama, kad jos statyba buvo baigta apie 1430-uosius metus. Dailės istorikė Giedrė Mickūnaitė sako, jog trakiškė šventovė yra tokia unikali, kad galima parodyti visus jos amžius – nuo viduramžių gotikinių grindų plytų ir bizantiškos sieninės tapybos iki palyginti naujų votų. Vertingiausia ir daugiausia paslapčių slepianti sieninė tapyba ištyrinėta tik maža dalimi. Spėjama, kad šventovėje gali būti ir autentiškas jos fundatoriaus DLK Vytauto atvaizdas, nes XV š. pirmoje pusėje freskomis buvo išpuošta visa šventovė.

“Kremerata Baltica”, Baltijos valstybių muzikantų kamerinis orkestras, vadovaujamas smuikininko Gidon Kremerio, susidomėjo lietuvaits kompozitorės Ramintos Šerkšnytės kūryba. Neseniai pradėjęs savo šimmetines šešių savačių gastroles po Vokietiją, Italiją ir Australiją, orkestras į savo programą įtraukė ir R. Šerkšnytės veikalą *De profundis* (laimėjusį 2008 m. Valstybinę premiją), greta šiuolaikinių klasikų, kaip Arvo Parto (estų minimalistas),

Krzysztof Pendereckio (lenkų kompozitorius) ar Giya Kancheli (gruzinų kompozitorius, gyvenęs Belgijoje).

Ramintos Šerkšnytės kompozicija *De profundis* buvo sukurta dar jos studijų metais. Per dešimtmetį šis kūrinys pasaulyje skambėjo apie 200 kartų – jį atliko įvairūs Lietuvos, Rusijos, Vokietijos, Čekijos, Kanados orkestrai. “Būdama studentė aš negalėjau net susapnuoti tokios sėkmės, – pasakojo kompozitorė, – mes nebūdavome tikri, ar kūrinys suksambės net antrą kartą. Tačiau neabejojau, kad šia kompozicija įgyvendinau savo idėjas 99 nuosimčiais. Ir šiandien nekeisčiau nė vienos natos.” G. Kremeris ją papildė savo pastabomis: “Niekai nepavadinčiau *De profundis* studentišku darbu. Tikiu, kad Raminta sukurs dar daug meistriškų kompozicijų, todėl ‘Kremerata Baltica’ jau užsakė jai naują opusą, kurį atliksime šių metų rudėn”.

Kompozitorė kiekvieno kūrinio imasi su atradėjo aistra, bando kaskart atrasti ką nors naują, nenori kartoti kūryboje to, kas jau išbandyta. Tą aiškiai parodo ir jos darbo bei talento įvertinimai. 1995 m. R. Šerkšnytės kūrinys *Misterioso* pelnė I premiją J. Gruodžio kompozitorių konkurse. 2003 m. kompozitorės *Rytų elegija* ir 2006 m. *Migdolų žydėjimas* pripažinti geriausiais kameriniais kūriniais Lietuvos kompozitorių sąjungos metų kūrinių konkurse. 2005 m. apdovanota Auksiniu scenos kryžiumi (kaip geriausia metų teatro kompozitorė) ir Lietuvos kultūros ministerijos premija jauniems menininkams. 2008 m. kompozitoriui paskirta Valstybinė kultūros ir meno premija.

Žemaitijos Molavėnų piliakalnių (Raseinių rajone) komplekso tvarkymo darbai ir archeologiniai kasinėjimai prasidės šių metų pavasarį. Spėjama, kad čia buvo ta legendinė Pilėnų pilis, kurioje 1336 metais užpuolus kryžiuočiams, nepajėgdami apsiginti, susidegino visi gynėjai su kunigaikščiu Margiriu. Molavėnų piliakalnių kompleksas susiformavo XII-XV š. Pirmasis piliakalnis, vadinamas Kaubrėmis, yra 200 m ilgio su trimis aikštelėmis, kuriose galėjo stovėti po atskirą pilies dalį. Manoma, kad tai buvo pirmoji gynybinė linija. Už kelių šimtų metrų stovi dar vienas 20 m aukščio piliakalnis, ant kurio, kaip spėjama, buvo garsioji Pilėnų pilis. Austrų ir vokiečių kronikinių aprašymuose viskas atitinka šioje vietovėje, todėl ir nutarta atlikti archeologinius tyrinėjimus. **GK**

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

www.rpcul.com

Aktyvai virš 90 milijonų dolerių

TERMINUOTI INDĖLIAI		SĄSKAITOS	
90-179 dienų	0.75%	Taupomoji sąskaita	
180-364 dienų	0.75%	Kasd. pal. čekių sąskaita	
1 metų	1.10%		
2 metų	1.50%	Amerikos dolerių kasd.	
3 metų	1.75%	palūk. taupymo sąskaita	
4 metų	2.00%	Amerikos dol. GIC	
5 metų	2.00%	1 metų term. ind.	0.75%

GIC		SUTEIKIAME	
1 metų "cashable"	1.25%	Asmenines paskolas	
1 metų	1.75%	nuo	5.75%
2 metų	2.25%	Sutarties paskolas	
3 metų	2.50%	nuo	5.75%
4 metų	2.75%	Nekilnojamo turto paskolas	
5 metų	3.00%	Su nekintančiu nuošimčiu	
		1 metų	4.75%
		2 metų	5.00%
		3 metų	5.25%
		4 metų	5.50%
		5 metų	5.50%
		Su kintančiu nuošimčiu	
		1, 2, 3 metų	4.75%

RRSP, RRIF ir TFSA	
TFSA atviras, kintantis	2.50%
RRSP ir RRIF atviras	
kintantis	1.50%
1 metų	2.30%
2 metų	2.60%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%

MŪSŲ ADRESAS:
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400
Fax: 416-532-4816

Darbo laikas:
Pirm., antr., treč. 9:00- 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00- 8:00
Šeštadieniai 9:00- 1:00
Sekmadieniai 8:30-12:45

ANAPILYJE:
Tel.: 905-566-0006
Fax: 905-566-1554

Darbo laikas:
Ketvirtadieniai 12:00- 7:00
Penktadieniai 11:00- 6:00
Sekmadieniai 9:00-12:30

Keliant į Europą
neužmirškite įsigyti
AMEX EURO ČEKIŲ ir
GRYNŲ PINIGŲ
NAUDOKITĖS
"INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet
sąžiningas patarnavimas

Neapmokestinama*
taupomoji sąskaita
Tax Free Savings Account

1 metų	2 metų	3 metų	4 metų	5 metų
2.30%	2.60%	2.75%	3.00%	3.25%
2.30%	2.63%	2.83%	3.14%	3.47%

Sudetinių palūkanų įplauka / Compuanded interest

*metų pabaigoje nemokama papildomų palūkanų

NUOMONĖ

Maskvos malūnas

VILIUS BRAŽĖNAS

Prieš 90 metų raudonojo melo malūno girtos sumalė mitą: Rusijos civilinio karo metu JAV kariuomenė įsikišo prieš bolševikus. Tiesa, kad JAV kariai tada išsikėlė Vladivostoke. Tiesa ir tai, kad išsidėstė palei geležinkelį. Tačiau – grynas melas, kad jie įsikišo prieš bolševikus.

Šešiolikos istorinių knygų autorius Anthony Sutton knygoje *Secret Societies (Slaptos draugijos)* rodo archyvuose dokumentus su bolševikų vadų padėkos prakalbomis už JAV “įsikišimą”. Pasirodo, kad JAV kariai išsikėlė Vladivostoke apsaugoti transsibirinį geležinkelį nuo galimo japonų užėmimo civilinio karo šamysio metu. Kai JAV kariai atliko užduotį, bolševikai juos išlydėjo namo su padėkom ir dūdų orkestru. Tad štai kaip, su Vakarų tylos pagalba, Maskvos melo malūnas sugeba sumalti istorinius grūdus. Kas tai panašaus istorijai ruošia su minėtuoju Maskvoje nusileidusiu ES “desantu”. Ankstesniu atsilankymu Prancūzijos prezidentui Sarkozy nepavyko “iki penktadienio” išprašyti rusų iš Gruzijos. Tad dabar greičiausiai maldaus Putina: “Padėk mums išsisukti nuo ES nieko nedarymo gėdos, o mes padėsime nuplauti gruzinų kraują nuo Maskvos rankų”. Jau iš anksto Maskva yra barama ne už įsiveržimą, ne už okupaciją, o tik už Ofsetijos ir Abchazijos “pripažinimą...”

Nėra abejonės, kad ir Maskvos įsiveržimas į Gruziją ir ES tupinėjimas Maskvoje yra ne dėl kokio Ofsetijos “žmogaus teisių gynimo”, o dėl naftos. Net Rusijos bombonešių bombos Gruzijos žemėje griovius išrausė toli nuo karinių taikinių ir dar, “atsiktinai”, apie 50 metrų nuo Vakarams naftą nešančio vamzdžio. Prisiminkime: prez. Bušas (tėvas) Irako Huseiną daužė tol, kol neišėjo iš staiga užgrobtos, naftoje plūduriuojančio Kuveito. Kadangi daugelis amerikiečių, kaip ir lietuvių, nenori girdėti tiesos ir pamiršta, kad su laisve privaloma ir pareiga, matome kokių politinių ir ekonominių bėdų susilaukė JAV. O Lietuva tikrai negali leisti sau tautos apsileidimo “prabangos”.

Šiandien čia akis bado tai, kad tiesa apie Maskvos agresingumą nesugėdina rėksnių, rėkiančių prieš tuos, kurie priima tą tiesą. Rėksniai tiesos skelbimą vadina “Rusijos provokavimu” ir kone karo Rusijai skelbimu. Šie Maskvos garbę giną ir mūsų politinį nemandagumą smerkią rėksniai verčia stebėtis reiškiniu, kuris prašosi vertinimo bent trimis būdais: arba tų rėksnių smegenys yra paveiktos rublių vaizdais, arba jie “nežino, ką daro”, arba jie nežino istorijos, ir gal nėra skaitę net trečio skyriaus vadovėlio.

Lietuviai iki 1941 m. vežimų net nežinojo apie gulagines žudynes. Lietuvos vyriausybė, jei ką žinojo, tylėjo apie maskvinį terorą ir agresingumą. Karo metu “taikai ir saugumui” sovietų bazes įsileido. O 1940 m. birželį, neva pagrobta rusui kareiviui “vandens vamzdžiais” (net pro virtuvės kriauklės vandens čiaupą?!) laisvėn pabėgus, įteikė Lietuvai ultimatumą ir ją okupavo. Kur ir kokios provokacijos iššaukė Maskvos karą prieš Suomiją?

(Tai dalis straipsnio *Molotovo-Ribbentropo vamzdis Baltijoje*. Red.)

Kas sava – nebe gera

DR. E. MAŽINTAS

Lietuva nėra tautiška valstybė. Gudija, Lenkija, Rusija – tautiškos valstybės, kur užkalbinti žmonės išdidžiai žiūri į užsieniečių. O mes? Mokslininkai gėdina vienas kitą, kad nerašo straipsnių angliškai. Labai patiko vieno lenkų mokslininko pasakymas: “Mes lenkai, kam mums rašyti svetimomis kalbomis. Mums svarbu, kad lenkas Lenkijoje jaustųsi šeimnininkas, o ne samdins, kad lenkai savo namuose kalbėtų lenkiškai. O svečiai tegul mokosi lenkiškai, jei nori ko paklausti ar pasiteirauti. Tegul atvykusieji mokosi mūsų kalbų, o ne mes savo tėvynėje turime kalbėti kitomis mums primetamomis svetimomis kalbomis”.

Be euro politikos primestų paikysčių mūsų jaunimas net bijo imti tiesiai iš karvės pamilžto pieno butelio, sviesto puskilogramio ar grietinės indo, nes labai jau apiplyšę žmogeliai juos pardavinėja. O atsidarę supermarketai MAXI-

MA, NORFA ir kitos užsienietiška skambančios parduotuvės nukonkuravo smulkesnius žemės produkcijos gamintojus, gyvulių augintojus. “Senukai” – bene vienintelė lietuviško pavadinimo parduotuvė.

Pilna tėvynė ne lietuvių, bet užsienietiškų prekių, maisto produktų, atvežtų iš užsienio, daržovių, pargabentų net iš Afrikos, taip pat iš tolimų Azijos kraštų persunktų chemikalais ir nuodingomis trąšomis. Svetimos ideologijos dainių pilni laikraščiai ir TV ekranai. Parduotuvių monstrai nepriima iš dzūkelių gamintų produkcijos, tiesiog šviežių, sveikų daržovių ir ant gero normalaus pašaro išaugintų kiaulių, vištų, žąsų, ančių, kalakutų.

Lietuvišką produkciją valgantys tautiečiai bus sveikesni už Briuselio valdininkus. Šios kosmetinės politikos rykliai siekia, kad lietuviai sirgtų, depresuotų, skūstųsi virškinimo trakto, širdies nepakankamumo, skrandžio su-

trikimais. O Europa jiems atveš vaistų. Ir vaistų milijonai kaip musės netrukus nusėdė miestelius ir gyvenvietes. Po to, kai tokie prekybos centrai atsidarė, pradėjo plaukti vargšai žmogeliai į vaistinių tinklus. Niekad Dzūkijos kaime gyvenantys kaimiečiai nevartojo vaistų, gydėsi žolėmis, nuovirais, šviežiu maistu, gamtos teikiamomis gėrybėmis.

Medicinos profesoriai tvirtina, kad pasaulyje pakaktų 60 pavadinimų vaistų, o jų šiandien atsirado 60,000. Tūkstančiai gyventojų kas savaitę mina prekybos centrų slenksčių ieškodami ne tik daržovių, kurios neturi šviežiaus kvapo, bet ir graibstyje graibsto europinius vaistus, antibiotikus, kurių kitoje pusėje parašyta: negalima vartoti be gydytojo leidimo, nes gali pakenkti širdies veiklai, galima nualpti, apsinuodyti ar net numirti. Žmogeliai, niekad nevarstę medicinos įstaigų, sėdi susigrūdę poliklinikų koridoriuose.

FSFG
Realty Corp. BROKERAGE*

5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3

Laima Slizauskas

pirkimo ir pardavimo atstovė

Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.

TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca

*Independently Owned and Operated, REALTOR®

RTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė

D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics

3029 Bloor Street West

(prie naujos 'PARAMOS')

Toronto ON, M8W 1C5

Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

Dr. I. Matiu

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ

PRENUMERATORIAMS:

jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą

KANADOS PAŠTO

BENDROVEI

telefonu 1-800-267-1177

arba el. paštu, tinklalapyje

www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje

“Contact us”, tada “General Customer Service”)

Buvęs ilgametis torontietis Vytautas Pačkauskas grįžo į Lietuvą ir išsikūrė pastoviam gyvenimui. Nuotraukoje jis prie savo sodybos Suvalkijoje

Elektroninė biblioteka

2004 m. gruodžio 2 d. “Baltijos visuomeninis informacinių technologijų ir švietimo centras” pristatė unikalų projektą – Mokslinę elektroninę biblioteką *eLIBRARY.LT*. Tai pirmas ir iki šiol vienintelis projektas, kuriamas ir palaikomas visuomeniniais pagrindais.

Ketveri veiklos metai Mokslinei elektroninei bibliotekai *eLIBRARY.LT* atnešė visuotinį pripažinimą: ji tapo žinoma ir populiari ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje užsienio šalių. Šiuo metu bibliotekoje lankosi skaitytojai iš 110 pasaulio šalių. Virtualioje bibliotekoje lankytasi daugiau nei 480,000 kartų, iš jų registruotųjų skaitytojų – 21,000. Primename, kad tik registruotiesiems skaitytojams yra prieinami bibliotekos ištekliai, kurių šiuo metu yra sukaupta per 85,000. Bibliotekoje nemokamai galima rasti knygų, žurnalų, straipsnių, konferencijų pranešimų, vaiz-

do ir garso projektų.

Biblioteka užmezgė ir palaiko ryšius su daugeliu Lietuvos valstybės institucijų, mokslo įstaigų, visuomeninių organizacijų, mokslo ir švietimo institucijų, privačių projektų ir straipsnių autorių. Mokslinė elektroninė biblioteka remia įvairius visuomeninius projektus, skleidžia informaciją apie mokslo, švietimo ir kultūros renginius, įmones ir institucijas, čia veikia unikali nuorodų galerija. Ypatingas dėmesys bibliotekoje skiriamas jauniems mokslininkams, jų darbams ir poreikiams, palaikomi ryšiai su lietuvių išeivija užsienyje.

Algirdas Aušra,
VšĮ Baltijos visuomeninis informacinių technologijų ir švietimo centro direktorius
Kalvarijų g. 143, LT-08221, Vilnius. Tel. (8-5) 248-1536, faksas 248-1629, mob. tel. 8-699-16184. El.paštas: info@elibrary.lt

“Lietuvių kalbos žodynas”

Tai didžiausias XX š. lietuvių kalbotyros veikalas, kurio idėją prieš 100 metų pradėjo įgyvendinti žymusis lietuvių kalbininkas Kazimieras Būga. XIV Mokslo ir Kūrybos simpoziume Čikagoje 2008 m. lapkričio mėnesį, Jolanta Zabarkaitė su Lietuvos kalbos institutu įdomiai pristatė lietuvių kalbos turtus internete. Jinai apibūdino žodyno įkūrimą ir rinkinį, kuris internete randamas šiuo adresu www.lkz.lt. Žodyno apimtis apie 22,000 puslapių. Jame daugiau kaip 11 mln. žodžių, pavartotų žodyno tekste (pavyzdžiuose, reikšmių apibrėžimuose ir kt.), 0.5 mln. leksikografinių straipsnių (antraštinių ir paantraštinių žodžių).

Šis mokslinis žodynas reikšmingas ne tik lietuvių kalbotyrai, bet ir lyginamajam indoeuropiečių kalbų mokslui. Jame parodoma žodžio geografija, istorija, kilmė, gramatinės formos ir kategorijos, darybiniai ryšiai ir variantai, semantinė struktūra, kirčiavimas, vartoseną ir stilius. Tarmių leksika pagal fonetinius dėsnius pervedama į bendrinę kalbą. Žodyne gausu etnolingvistinės medžiagos: iliustraciniai pavyzdžiai rodo žmonių buitį, visuomeninius santykius, etines vertybes, čia daug etnografinių detalių.

Tinklapyje pateikiamas *Lietuvių kalbos žodyno* elektroninio varianto pirmasis leidimas. Šis žodynas bus atityje leidžiamas ir kompaktine plokštele. **RK**

SKAITYTOJAI PASISAKO

“REKREACINIS” DIKTANTAS

Ryšium su lietuvių kalbos “nacionaliniu” diktantu, kurio tekstą paprastai parašo lietuviai rašytojai, norėjosi “ant juoko” sudėstyti Lietuvos žurnalistų vartojamų svetimžodžių diktantą. Keistuosius svetimžodžius, kurie – noriu pabrėžti – buvo sukurti Lietuvoje, ne išeivijoje, kadaise surankiojau per keletą savaitių skaitydamas lietuviškos žiniasklaidos straipsnius internete, tik trūko laiko juos sudėlioti į vieną vietą – neilgą “diktantą”.

Pirmiausia noriu konvojuoti “pagyrimą” interneto žurnalistams už *adekvačiai* naudojamą *komunikaciją* barbarizmais, *utilizuojančią* grynos kalbos *reliktų destruktiją*, atsiokratant lietuvių kalbos *fosilijų* ir *reminiscencijų*, *eskaluojančią inovatyvias ekspresijas*, kurios *varijuoja* tarp įvairių *oponujančių* interneto tinklalapių, *konkurencingai sankcionuodamos* kalbos žalojimą ir *eskaluodamos komunikacijų turbulenciją*. Tokia *inovatyvi lyderystė indikuoja* kalbininkų *asociacijų* pastangų *destruktiją*, *permanentiškai eskaluoja asociatažą* tarp skaitytojų ir *devalvuoja* minčių *pajamingumą*. *Katastrofėja komunikacija*, nukenčia *naratyvumas*. *Reziuumuojant*, kalbos ir barbarizmo *konstitucingumo eiliškumas* neturėtų būti *kvestionuojamas*, toks *preliminarinis vojažas* į globalizmo *legitimumą* turėtų *finišuoti* ant viską *transcenduojančių* kalbos švarintojų stalo.

G. Kurpis

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171
115 Lakeshore Road E.
Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900
104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Taupykite Paramoje

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.75%
1 metų	2.50%
2 metų	3.00%
3 metų	3.25%
4 metų	3.60%
5 metų	3.60%

PAPILDOMA TAUPOMOJI **0.50%**

“Planas 24” Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.025%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.100%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ
PALŪKANŲ **0.05%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	4.50%
1 metų	4.50%
2 metų	5.00%
3 metų	5.25%
4 metų	5.50%
5 metų	5.50%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU

Palūkanų norma + **1.5%** ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS

Palūkanų norma + **2.5%** ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS

Palūkanų norma + **3.5%** ir aukščiau

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	2.00%
2 metų	2.50%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.10%
1 metų iškeičiamas	1.75%

Neša metines ar sudėtines palūkanas

“GIC” INDĖLIAI
(Taikomas pelno padalinimas)

1 metų	1.75%
2 metų	2.25%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	2.85%
1 metų iškeičiamas	1.50%
1 metų JAV dolerių	1.00%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	0.75%
90–179 dienų	0.75%
180–269 dienų	0.75%
270–364 dienų	0.75%
1 metų	1.25%
2 metų	1.50%
3 metų	1.75%
4 metų	2.00%
5 metų	2.00%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.75%
1 metų	2.50%
2 metų	3.00%
3 metų	3.25%
4 metų	3.60%
5 metų	3.60%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

AKTYVAI per \$170,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W. 416-207-9239 | 1573 Bloor W. 416-532-1149 | www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

SPORTAS

Kanados Mėlynųjų kalnų (Collingwood, ON) lietuvių slidinėtojų klubas džiaugiasi šių metų žiema. Iš k. dr. Č. Jonys, V. Paulionis, N. Liačienė, R.R. Otto, dr. A. Dailydė
Ntr. A. Dailydės

Teniso žaidynės

2-osios Pasaulio lietuvių teniso varžybos Palm Springs 2009 įvyks 2009 m. kovo 6-8 d.d. Rancho Las Palmas klubo teniso aikštyne, Rancho Mirage, Kalifornijoje. Kviečiame visus dalyvauti ir palaikyti lietuvius tenisininkus varžybų metu, dalyvauti susipažinimo vakare. Norintieji galės pamatyti tarptautines pasaulio teniso žvaigždes Grand Slam varžybose "Pacific Life Open". Kovo 6 d. – varžybos, susipažinimo vakaras; kovo 7 d. – varžybos, vakare pobūvis, šokių grupės "Retro" pasirodymas, džiazas koncertas; kovo 8 d. – baigminiai susitikimai.

Smulkesnę informaciją galite rasti tinklalapyje www.lithuanians.com arba kreiptis į varžybų organizatorių dr. Rimtautą Marcinkevičių – rimtasmarcinkus@msn.com arba į Jolantą Bačiulytę – jbačiulyte@yahoo.com, tel. 310 801-6123. **Inf.**

SKAUTŲ VEIKLA

- Skautų Vasario 16-osios iškilminga sueiga įvyks vasario 7 d., 12.30 v.p.p. po Maironio mokyklos pamokų mokyklos auditorijoje. Visi dalyvauja uniformuoti. Tėveliai ir svečiai kviečiami dalyvauti. Draugovių sueigos vyks po iškilmingos sueigos.

- Kaziuko mugė įvyks Prikėlimo parapijos salėse kovo 1 d. Atidarymas – 8.45 val. ryto, prieš 9 val. Mišias. Visi dalyvauja uniformuoti. Šių metų tema – Lietuvos tūkstantmetis. Visos draugovės pasirinko vaizduoti vieną šimtmetį iš Lietuvos 1000 metų istorijos.

- Sausio 31 d. Čikagoje įvyko Lietuvių skautų sąjungos naujos kadencijos pareigų perdavimas. Šį kartą Kanados rajonas yra gausiai atstovaujamas. Naujai kadencijai yra išrinkti: s. fil. Rūta Baltaduonytė-Lemon ir Vyriausios skautininkės pareigas, jos pavaduotojas s. fil. Tomas Dundzi-

la iš Vašingtono; į garbės teismą – ps. Gailius Senkus iš Hamiltono; į Kontrolės komisiją – ps. Dalia Steponaitienė ir ps. Ilona Tarvydienė ir naujas Kanados rajono vadas – v.s.fil. Marius Rusinas.

- Šiais metais su nauja kadencija yra įsteigtas ir naujas lavinimo skyrius, vedamas v.s. Romo Otto. Bus sudaryta instruktorių skiltis iš įvairių vietovių. Jie padės visiems JAV ir Kanados vienetams vesti skautamokslių ir vadovavimo kursus. Šie instruktoriai taip pat ves "Gintaro" ir "Ažuolo" vadovų mokyklą, kuri šiais metais įvyks "Romuvos" stovyklavietėje.

- Primename, kad yra prasidėjęs "Romuvos" stovyklavietės vėjus padėti atmokėti dabartinėms skoloms. "Romuvos" valdyba nuoširdžiai dėkoja Danielei ir Jonui Didžbaliams už gausią \$2000 auką. Laukiame visų paramos. **Inf.**

Dalis Hamiltono skautų-skaucijų Aušros Vartų parapijos salėje per žiemos veiklos sezono atidarymą
Ntr. A. Jusio

Ekspedicija į urvą

Lietuvos speleologų klubas "Aenigma" 2009 metų vasarą leis į giliausią planetos urvą Voronją, esantį Kaukaze, ir daugiau kaip 2 km gylyje po žeme pritvirtins Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimo ženklą. Pasak ekspedicijos "Gilyn į Žemės centrą" vadovo Aido Gudaičio, Voronjos urvas šiuo metu yra giliausias žinomas urvas Žemėje, dar vadinamas "Everestu po žeme" arba "Pasaulio dugnu". Per visą šio urvo tyrinėjimo istoriją jo dugne yra apsilankę vos kelios dešimtys pasaulio speleologų.

Iš stipriausių ir labiausiai patyrusių 20 Lietuvos speleologų suburta komanda ne tik nusileis į urvo dugną, pasieks Lietuvos rekordą, bet ir jame įrengs vandens lygio matavimo įrangą. Šie prietaisai ateityje padės užtikrinti kitų ekspedicijų saugumą. "Speleologų ekspedicija "Gilyn į Žemės centrą" yra pirmoji tokio sudėtingumo Lietuvos istorijoje. Į giliausio pasaulio urvo dugną iki šiol nėra nusileidę net tokių valstybių kaip JAV ar Vokietija urvų tyrinėtojai, teigė ekspedicijos vadovas. Planuojama, kad kitų metų rugpjūtį prasidėsianti ekspedicija truks 4 savaites. Iš jų beveik pusę laiko speleologai praleis po žeme. Jie gyvens įvairiose požeminėse stovyklose, kurios įrengtos tam, kad urvų tyrinėtojai galėtų pailsėti ir atgauti jėgas. Iki ekspedicijos lietuvių speleologai ypatingą

dėmesį skirs pasirėngimui ir treniruotėms. Artimiausia ekspedicija planuojama jau po mėnesio į atšiaurų Kaukazo regioną, kur komanda nusileis į kilometro gylį. Vėliau planuojamos ekspedicijos į Pirėnų bei kitus kalnynus.

Įėjimą į giliausią pasaulio urvą Voronją 1960 m. atrado Gruzijos urvų tyrinėtojai. Urvo gylis siekia 2191 metrą. Tai vienintelis urvas pasaulyje, gilesnis negu 2 kilometrai. Įėjimas į urvą yra 2256 m aukštyje virš jūros lygio. Pats urvas yra Vakarų Kaukazo kalnuose, Gagros kalnyne (Abchazijoje), Arabikos kalnų masyve. Urvas priklauso Arabikos urvų sistemai.

Speleoklubas "Aenigma" yra didžiausia speleologų organizacija Baltijos valstybėse, vykdanči urvų paiešką ir jų tyrimus. Kasmet klubas surengia daugiau kaip dešimtį tiriamųjų ir pažintinių ekspedicijų įvairiose Europos ir Azijos valstybėse – Rusijoje, Ispanijoje, Abchazijoje, Turkijoje, Ukrainoje, Lenkijoje ir kt.

Klubo nariai yra atradę beveik kilometro ilgio naujų mokslui nežinomų urvų praėjimų. Lietuvių speleologų Pirėnų kalnuose Ispanijoje atrastas urvas oficialiai pavadintas lietuvišku Ūlos vardu. "Aenigma" narių pasiekti yra užregistruoti Lietuvos rekordų knygoje "Factum". **LGITIC**

Žinios iš Lietuvos

- Pirmą kartą Pietų Amerikoje, ne Afrikoje, vykusias Dakar lenktynes laimėjo Giniel De Villier iš Pietų Afrikos respublikos. Jis su "Volkswagen" visureikiu greičiausiai įveikė ir paskutinį lenktynių ruožą 791 kilometrą nuo Kordobos iki Buenos Aires. Lietuvių Aurelijaus Petraičio ir šturmano Antano Juknevi-

čiaus automobilis lenktynėse užėmė 26-ąją vietą – taip sėkmingai iki šiol Dakar lenktynėse nebuvo pasirodęs nė vienas Lietuvos lenktynininkas. Vilniuje buvo surengtos iškilmingos 31-ojo Dakar lenktynių dalyvių iš Lietuvos sutiktuvės. Du automobilių ekipažai – Aurelijus Petraitis su Antanu Juknevičiumi bei Arūnas Lekavičius su Ramūnu Kručkausku – bei trys motociklininkai – Mindaugas Slapšys, Balys Bardauskas ir Šarūnas Paliokas – buvo pasitikti būgnų ritmais, ovacijomis ir kal-

nais gėlių.

- Panevėžio "Ekranas" Maskvoje vykusio Sandraugos futbolo taurės varžybų B grupės rungtynes baigė, iškovojęs tris pergales iš trijų galimų ir užėmęs pirmąją vietą. Lietuvos čempionai paskutinėse grupių rato lenktynėse rezultatu 3:1 nugalėjo Turkmenijos komandą "Ašchabad".

- 2009 m. Europos dailiojo čiuožimo čempionate Helsinkyje Lietuvos šokėjų ant ledo Katherine Copely ir Deivido Stagniūno atliktas originalusis šokis įvertintas 50.17 balo. Tai – geriausias jų rezultatas už originalųjį šokį ši sezoną, padėjęs pakilti į 12-ą vietą.

- Lietuvos užsienio reikalų ministeris Vygaudas Ušackas už Lietuvos vardo garsinimą Užsienio reikalų ministerijos (URM) garbės ženklu "Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė" apdovanojo disko metiką, dukart olimpinį ir pasaulio čempioną, UNESCO sporto čempioną Virgilijų Alekną.

- Vilniaus "Lietuvos ryto" komandai nepavyko pergale pradėti antrąjį Europos taurės krepšinio varžybų ratą. Vilniečiai L grupės rungtynė-

se išvykoje po atkaklios kovos rezultatu 74:78 nusileido Šarlerua "Spirou" klubui (Belgija).

- Ne geriau ir Lietuvos čempionėms Vilniaus TEO krepšininkėms susiklostė FIBA moterų Eurolygos varžybų aštuonbaigmės serijos iki dviejų pergalių rungtynės. Vilnietės Jekaterinburg (Rusija) net 61:91 pralaimėjo vietos UMMC klubui.

- Lietuvos ministerio pirmininko Andriaus Kubiliaus susitikime su FIBA Europa (FIBA Europe) pirmininku George Vassilakopoulou, aptartas Lietuvos pasirėngimas 2011 metų senojo žemyno čempionatui.

- Dvejomis vaikinių rungtimis Kanadoje prasidėjo pasaulio jaunių bei jaunimo biatlono čempionatas, kuriam dalyvauja ir Lietuvos atstovai. Deja, Lietuvos vaikinių pasirodymas buvo labai kuklus. Jaunių 12.5 km asmeninėse lenktynėse 32-as – Karolis Dombrovskis, o 33-čias – Tomas Kaukėnas. Trečiasis Lietuvos atstovas šioje rungtyje – Rokas Suslavičius – tarp 54 dalyvių liko 44-as. Jaunimo vaikinių 15 km asmeninėse lenktynėse 51-as tarp 68 biatlonininkų buvo Mindaugas Kavoliūnas. **VP**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Jaunimo sodyba

2008 m. pabaiga. (Spausdiname kun. H. Šulco laišką, rašytą p. Elizabeth Tanona į Montrealį ir Marijos Malcienės persiūtą Tėviškės žiburiams. Red.)

Mielieji bičiuliai, nuoširdžiai sveikinu Jus iš Jaunimo sodybos, Žemaitijos, kartu su vaikais ir auklėtojais. Man šitie metai yra ypatingi: 40 metų nuo kunigystės šventimo (gruodžio 21 d.), 30 metų, kai vargstu Afrikoje. Savaime mintys eina į praeitį, į nueitą kelią, ir vis labiau suprantu, kad vaikystės sunkumai, kartais žiaurūs išgyvenimai nulėmė mano gyvenimo kelią. Buvau 5 metų, kai reikėjo bėgti iš Klaipėdos, kur gimiau 1939 m., bebėgant prieš mano akis mirė tėvelis, ištiktas bombos skeveldros.

Po to sunkūs tremties metai: šaltis, badas, bet ypač žeminimai... “Pabėgėliai, kodėl negrižtat iš kur atėjė, mums priekaištaudavo”. Mama 30-ties metų našlė, verkdamo, mums vaikams klaustukas, kodėl nebegalime būti tėviškėje. Dabar suprantu, kad visa tai užgrūdino ir paruošė vėlesniam gyvenimui, bet ypatingai ugdė jautrumą kenčiančiam žmogui, bet kokiam ir bet kur... Dėl to ir pasirinkau tapti kunigu vienuoliu saleziečiu, kurių pagrindinis tikslas ir yra dirbti ir aukotis dėl neturtinųjų ir vargstančių vaikų ir jaunimo.

Pavasari į Ruandą atvyko dainininkas Hokšila Andrade ir operatorius Vitalijus Kisielius su misija paruošti dokumentaciją apie mano 30 metų veiklą Ruandoje. Ši dokumentacija jau rodoma Lietuvos televizijoje, galima užsisakyti DVD tel. +37063450950.

Jaunimo sodyba Žemaitijoje gyvuoja, nors paskutiniaisiais metais teko iškentėti nemažai sunkių laikų ir tatau šiek tiek sustabdė projekto vystymąsi. Tačiau tarnyba pagalbos reikalingiems vaikams ir jaunimui tęsiama. Šiuo metu vaikai ir jaunimas yra globojami Jaunimo sodyboje tik savaitgaliais ir per įvairias atostogas, nors nemažai kam ir būtų reikalinga ir naudinga nuolat gyventi Jaunimo sodyboje, nes namie susiduria su dideliais sunkumais, kaip antai tėvų girtuok-

liavimas, tarpusavio žiaurios peštinės (viena mūsų mergaitė 14-metė maža būdama matė, kaip tėvas nužudė kitą žmogų). Todėl ir mūsų ateities planuose yra pasiūlyti vaikams nuolatinę užuovėją ypač tiems, kurie namie turi išgyventi tokius žiaurius sunkumus. Tuo tarpu stengiamės jais rūpintis: sekame jų gyvenimą ir, nors ne visą laiką būna Jaunimo sodyboje, mums svarbu duoti jiems patirtį, kad jie yra mylimi ir kad mums rūpi jų sėkmingas gyvenimas.

Dar vis neturime savo ūkio, nors tvartas jau stovi. Turėjome savo avių, ožkų, vištų, net arklių, bet dar neturime pastovaus ūkininko... Tačiau pasitikiu, kad ir tatau bus įvykdyta. Planuojame susieti ūkį su agroturizmu, kad būtų šiek tiek įplaukų. Gi mūsų miškelis, daržas ir sodas yra proga pasireikšti jaunimui dosnime ir darbštume. Ateityje prisiėdėjimas prie įvairių ūkio darbų ir rūpestis gyvuliais taip pat bus jiems puikios priemonės išvystyti savo jautrumą aplinkai ir gyvuliams.

Nors įgyvendinimas yra susietas su visa eile sunkumų, bet nežiūrint praeitų sunkumų, jau yra atlikta didelė ir naudinga tarnyba vaikams ir jaunimui. Viena iš pačių pirmutinių mergaičių, praktiškai gyvenusi sąvartyne, dabar jau ruošiasi abitūrai. Kiti du berniukai iš pačių pasiūčiausių (buvę ir kalėjime, ir narkotikuose paskendę) dabar yra darbštūs amatininkai ir mielai sugrįžta į sodybą apsilankyti ir net talkininkauja per stovyklas.

Dėkojame už Jūsų ištikimybę per metus, už palaikymą ir visi kartu Jums linkime linksmų šventų Kalėdų ir palaimintų Naujųjų metų.

Kunigas ir Jaunimo sodybos auklėtojai su vaikais ir jaunimu

(Kun. H. Šulco adresas: Hermann Schulz, Heidkamp 37, 21335 Luneburg, Germany)

JAUNIMO ŽODIS

Malonūs žiemos vargeliai...

Ntr. St. Dabkaus

Vaikystės gatvėj

Užversiu lapą,
Diena praėjo,
Nuvyto gėlės,
Iškrito sniegas,
Nurimo metų

Pavargę vėjai,
Lyg jų nebuvo,
O jie palieka.
Po mažą gėlę,
Po mažą skausmą,

Po tylią viltį
Žmogaus kelionėj...
Aš jus mylėsiu,
Aš jūsų lauksiu,
Tik neapvilkit,
Gerieji žmonės...
Tik nenugręžkit

Nuo skausmo veido,
Tik neapeikit,
Meldžiu, vienvėjų,
Kol mūsų saulelė
Nenusileido,
Kol žydi gėlės
Vaikystės gatvėj...

VALERIJA VILČINSKIENĖ, Lietuva

“Europos dienoraščiui” – lietuvių piešinys

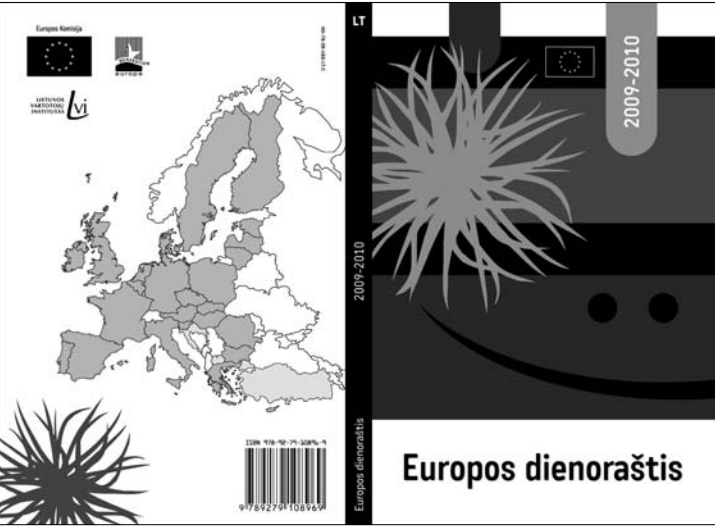
Monika Urbietytė, Šiaulių “Didždvario” gimnazijos 12 klasės moksleivė, nekantariai laukia pasirodant šių metų jaunimui skirtą “Europos dienoraščio”. Būsimojo leidinio viršelis bus papuoštas Monikos sukurtu piešiniu. Lietuvos moksleivės projektas “Europos dienoraščio” viršeliui buvo pripažintas geriausiu iš daugiau kaip 800 piešinių.

Europos leidinio jaunimui viršelio piešinio konkursą rengia Europos kartos biuras Briuselyje, renginį remia Europos komisija. Vertinimo komisija pripažino, kad šiam konkursui visi pasiūlyti darbai buvo įdomūs, labai kruopščiai padaryti, ir atrinkti geriausiąjį buvo nelengva. Dėl pirmos vietos Lietuvos moksleivei teko varžytis su Bulgarijos, Čekijos ir Olandijos atstovėmis. Vertinimo komisiją patraukė nesudėtingas, spalvingas, išimenantis piešinys su jaunatviškos šypsenos simbolium.

“Europos dienoraštis” – vidutinio amžiaus mokslei-

viams skirtas leidinys, platinamas 27-iose Europos sąjungos valstybėse. Dienoraštyje rašoma apie aplinkosaugą, vartotojų kultūrą ir atsakomybę, sveiką gyvenimo bū-

kartu su “Europos dienoraščiu” platinamas ir pagalbinis priedas – “Mokytojo vadovas”. Lietuvos vartotojų institutas rūpinasi, kad Lietuvai skirtame leidinyje būtų

Monikos Urbietytės piešinys “Europos dienoraščio” viršeliui
Ntr. iš Lietuvos seimo tinklalapio

da, ugdoma socialiai atsakinga, su pilietine savimone jaunoji Europos karta.

Lietuvoje Europos sąjungos leidinys pasiekia daugiau kaip 60,000 moksleivių,

rašoma apie mūsų valstybei ir visuomenei svarbius dalykus ir temas.

Pagal Lietuvos seimo tinklalapio informaciją paruošė SK.

– Daktare, man atrodo, kad aš plaštakė.
– Na, aš terapeutas, o jums reikia pas psichiatrą.
– Matote, pamačiau jūsų kabinete šviesą ir užėjau.

**

Kontrolierius:
– Pone, jūsų bilietas galioja paprastame traukinyje, o čia greitis. Teks sumokėti skirtumą.
– Tikrai ne. Aš niekur neskubu, tegu traukinys sulėtina greitį.

Bernardinai.lt

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

S Y P S E N O S

Vaikas ruošiasi fizikos pamokai ir teiraujasi tėčio: “O kas paprastai atsitinka, kai pasineri į vonią?” Tėtis atsidūsta: “Paprastai suskamba telefonas”.

**

Jei vaiko laiku nesudraudi, jog negražu meluoti, iš jo išauga politikas.

**

“Paskolink man dvidešimt litų”. Bičiulis pasikapsto kišenėje ir sako: “Teturiu dešimt”. “Gerai, duok kiek turi, bet prisimink, kad lieki skolingas man dar dešimt litų”.

AŲA ALEKSUI PAREŠČIUI mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai BRO-
NEI, dukroms KRISTINAI, IRENAI, RITAI ir jų
šeimoms –

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

AŲA agronomui JONUI DAUGĖLAI mirus Floridoje,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai JUZEI
KRIŠTOLAITYTEI –

*Krištolaičių šeima – Juozas, Edvardas, Ramona,
Rimas, Michael, Tomas*

AŲA BALIUI VAIŠNORUI iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo sūnui
ALGIUI, dukrai IRENAI ir vaikaičiui LUCIO –

Olekų šeima

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

AUKOJO TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

\$130 – A. Laurinaitis; \$100 – R. Prizgintas, A. Jocas; \$80 – A. Arelis, J. Bitneris; \$60 – A. Bumbulis, I. Birštonas, P. Masys; \$50 – P. Kondrotas, A. Monstvilas, J. Butkus, L. Barčaitis, D. Danys; \$40 – O. Juodišius, L. Baumgard; \$30 – A. Baltrūnas, M. Biekša, I. Augustinavičius, J. Sakalauskas, B. Saplys, A. Šileika, R. Cleverdon; \$25 – dr. G. Murauskas; \$20 – J. Rutkauskas, V. Buzas; \$10 – E. Pažerūnas, N. Jakonis, B. Čepaitis, A. Barzdukas, A. Kanapka, L. Matukas, A. Kamaitis, M. Vilutis, Č. Žilionis, O. Dalindaitė, J. Mikulis, A. Kringelis, J.A. Venslovaitis, S. Danaitis, A. Danaitis, R. Bulovas, S. Kiškis; \$5 – A. Sagevičius, A. Gudavičius, L. Paškus.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$175 – K. Majauskas, dr. J. Yčas; \$170 – A. Urbonas; \$150 – kun. I. Sadauskas, S. Pautienis, dr. G. Murauskas, A. Jocas; \$140 – A. Jucys, V. Montvilas, A. Ramanauskas, A. Bumbulis, A. Urbonas, T. Bogušas, A. Petrašiūnas, R. Vytė, M.L. Szwarc, dr. Č. Kuras, A. Kaminskas, L. Jurjonas, R. Jurjonas; \$110 – R.K. Ražauskas, S. Šimoliūnas, B. Januška, dr. R. Kriaučiūnas, kun. V. Volertas, V. Neverauskas, prel. I. Urbonas; \$100 – J. Bušauskas, V. Melnykas, I.

Rekštis, M. Juozaitis, B. Pivoriūnas, G. Balyta, V.V. Paškus, E. Jasevičius, O. Skrebūnas, V. Kežinaitis, V. Kazlauskas, V. Puodžiūnas, V. Balnis, T. Tärvydas, P. Lapienis, A. Dronsa, J. Šimkus, D. Staškevičius, V. Rutkauskas, A. Lukošius, V. Macas, A. Vaickus, O. Ražauskas, D. Karosas, P.G. Breichmanas, A. Augaitis, M. Trečiokas, V.P. Jankaitis, S. Urbantas, P. Stepanauskas, P.T. Pargauskas, M. Kupris, Y. Kizis; \$90 – R. Stabačinskas, R. Dumčius, E. Bajoraitis, M. Rutkevičienė, V.T. Sičiūnas, E. Holmes, A. Ledas, I. Petkus, N. Liačas, L. Saplys, B. Stundžia, R. Fronczak, O. Dramantas, R.G. Paulionis, L. Strumila, A. Monstvilas, V.A. Levišauskas, R. Mažeika, A.A. Kilinskas, N. Šimkus, A. Žalnierius, A. Staškevičius, L. Baumgard, L. Grabošas, V. Grabauskas, J. Dabrowski, R. Mitalas, P. Naginionis, R. Bulovas, B. Nagys, V.B. Bireta, R. Narbutas, A. Keblys, H. Liaukus, C. Pakštas, Z. Augaitis, B. Augaitis, J. Dabkus.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai.

Dėkojame garbės prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

KONKURSAS

PRANEŠAME, kad skelbiamas konkursas Mokslo premijoms lietuvių kilmės užsieniečiams mokslininkams bei Lietuvos respublikos pilietybę turintiems mokslininkams, gyvenantiems užsienyje, gauti.

Konkurse gali dalyvauti mokslo laipsnį ir (ar) pedagoginį vardą turintys Lietuvos respublikos piliečiai ilgiau nei trejus metus nuolat gyvenantys užsienyje bei lietuvių kilmės asmenys, pateikę krašto lietuvių išduotą užsienio lietuvių kilmę patvirtinantį pažymėjimą arba kitus Lietuvos respublikos pilietybės įstatymo (Žin. 2002, Nr. 95-4087; 2006 Nr. 46-1645) 26 straipsnio 4 dalyje nurodytus lietuvių kilmę įrodančius dokumentus.

Detalesnę informaciją apie konkursą galima rasti Švietimo ir mokslo ministerijos interneto tinklalapyje www.smm.lt/naujienos/konkursai.htm.

Paraiškos ir dokumentai priimami iki 2009 m. vasario 28 d. el.paštu ausra.gribauskiene@smm.lt arba faksu +370 5 219 0100.

Tomas Margaitis,
Lietuvos ambasados Kanadoje administratorius

AUKOS

A.a. Gracijono Jasevičiaus 25 m. ir brangios dukros a.a. Rasytės Jasevičiūtės 5 m. mirties šviesiam atminimui su ilgesiu Elena, Rolandas ir Gvina Jasevičiai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

A.a. Baliui Vaišnoriui po ilgos ligos mirus, gilią užuojautą reiškdami, ypač padėjusiam tėvelio ligoje sūnui Algiui, dukrai Irenai, vaikaičiui Luciui ir visiems giminėms Lietuvoje, velionies atminimui *Tėviškės žiburiams* \$50 aukojo K. Dervaitienė su šeima.

A.a. Žibutei Gvildytei-Reiner mirus, užjausdami Liudą Gvildienę-Yčienę su šeima, Mėta ir Edis Kazakevičiai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$40.

A.a. Gražinos Butkienės atminimui pagerbti O. Senkuvienė (Wasaga Beach, ON) *Tėviškės žiburiams* aukojo \$40.

K. Dervaitienė su šeima, mirus a.a. Antanui Pažerūnui, užjausdama velionies šeimą bei draugus, jo atminimui *Tėviškės žiburiams* aukojo \$30. Laiškelyje rašoma: "Mielas Antanai, netikėtai išėjai tą tylų šv. Kalėdų vakarą, palikdamas šeimą, gimines ir draugus. Mes tavęs labai pasigesime".

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

Neužmirškime spaudos

Rašant testamentą kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirškina, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 60 metų sulaukę *Tėviškės žiburiai* – plačios apimties savaitraštis. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o *Tėviškės žiburiai* lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas *Tėviškės žiburiams* bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: *Tėviškės žiburiai*, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3, Canada. El.paštas: tevzib@rogers.com, tinklalapis: www.tevzib.com

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

BLOOR-ISLINGTON, prie pranciškonų parapijos; 2 miegamųjų pietų vakarų kampinis "condominium" su dviem garažinėmis vietomis, kas labai gerai pasitaiko. Penki minučių nuotolis nuo požeminio. Geras Ontario ežero vaizdas. Nauja kaina \$259,900.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 46 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.17 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.60 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.38 mln. dol.

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

QUEEN SYRENA TRAVEL

133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Po sunkios ligos Medelis žadėjo išeiti į pensiją. Net nebesiskelbiau! Aktyviai klientų nieieškojau. Deja, Jūs neleidžiate – vis tebeskambinate įvairiais kelionių reikalais. Negi atsakysiu – dar vis patariu, paieškau, paruošiu! O jei galiu paruošti vienam ar penkiem – galiu paruošti ir dešimčiai ar penkiasdešimčiai! Taigi – skelbiuosiu vėl – skambinkite! Mano kainos dar vis geriausios! Šiais kompiuterių laikais būtų geriausia, jeigu Internetu, ar kitu būdu, Jūs pasiieškotumėte sau geriausias datas, tinkamiausioje oro linijoje už Jums geriausią kainą ir tada leistumėte man gauti Jums dar geresnę kainą. Labai paprasta!

Skambinkite tiesiai man pačiam, arba, manęs nepagaunant, poniai Wiolai – angliškai arba lenkiškai – telefonu 416-531-8110. Pasakykite, kad esate mano klientai – ji Jums pritaikys mano normaliai duodamas nuolaidas. GERO KELIO!

MEDELIS CONSULTING el.paštas: travelwithal@rogers.com
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

ROYAL LEPAGE

**Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.**

Lina Kuliavienė

**2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2**

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

**Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2009 m. vasario 4 d. ir 18 d.**

**Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2009 m. vasario 4 d. ir 18 d.**

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416) 233-4601

\$300* COUPON for 1 parcel \$300*
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

*Švęsdami 91-ąją Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį,
maloniai kviečiame visus dalyvauti*

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIME

š.m. vasario 22, sekmadienį, 4 v.p.p.

ANAPILIO DIDŽIOJOJE SALĖJE (2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON)

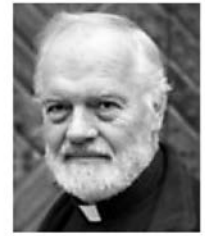
DALYVAUS ir KALBĖS:

Lietuvos ambasadorė Kanadoje

J.E. GINTĖ DAMUŠYTĖ

paskaitininkas

KUN. ANTANAS SAULAITIS, SJ

Programos vedėja
aktorė iš Lietuvos
**VIRGINIJA
KOCHANSKYTĖ**

PROGRAMOS ATLIKĖJAI:
**HIMNAI – Daiva Paškauskaitė,
Toronto lietuvių tautinių
šokių grupė "Gintaras",
kapela "Sūduva"**

Rengia KLB Toronto apylinkės valdyba

www.torontolietuviai.org

adm.torontolietuviai@yahoo.ca

**Toronto lietuvių
pensininkų klubas rengia
VASARIO 16-osios
MINĖJIMĄ,
2009 m. vasario 16,
pirmadienį, 12 v.d. III-čio
aukšto menėje.**

Meninę programą atliks choras "Daina", bus V. Birštono šilti pietūs su vynu. Reikia iki vasario 13 d. įsigyti bilietą.

**Bilieto kaina – \$15.
Bilietai gaunami pas
Z. Barančiukienę,
tel. 416 766-8603 ir
W. Strimaitienę,
tel. 416 762-7792.**

Toronto mieste ilgą žiemą pajvairina šventė "WinterCity Festival". Nuo sausio 30 iki vasario 12 d. Nathan Philips Square (rotušės aikštėje) ir kitose vietovėse vyksta koncertai, pasirodymai, užsiėmimai, kulinarijos pamokos ir viliojantys valgiaraščiai restoranuose. Informacija teikiama internete: www.toronto.ca/special_events/wintercity. Inf.

Retas leidinys

Praėjusiais metais dr. Vincas Kudirka minėjo dvigubą sukaktį. Jis yra "Tautiškos giesmės" (ji vėliau tapo Lietuvos himnu) autorius. Šių metų pradžioje Vilniuje veikianti kompozitoriaus Vlado Jakubėno draugija išleido leidinį, pavadintą "Lietuvos himnas – partitūra, orkestruota čikagiečio kompozitoriaus Vlado Jakubėno 1965 metais Čikagos lietuvių operos užsakymu". Smagu, kad 1981 m. Čikagoje įsteigtos komp. Vl. Jakubėno draugijos (pirm. Edvardas Šulaitis) skyrius Lietuvoje (vadovauja Irena Skomskienė) gražiai tęsia darbą. Šiame didelio formato 12 puslapių sąsiuvinyje šeši puslapiai skirti gaidoms, o likusieji išsamiam leidinio sudarytojos Irenos Skomskienės rašiniui "Tautiška giesmė 'Lietuva, Tėvyne mūsų' tautinės kultūros ir valstybės likime".

Cia autorė bando atsekti šio kūrinio gimimą ir jo praeitį.

Yra rašoma, kad istorijos lūžyje sukurta V. Kudirkos "Tautiška giesmė", pirmą kartą paskelbta Mažosios Lietuvos periodikoje ("Varpas", 1898 m., 6 nr.) su priedu: "Gaidas ir žodžius sudėstė V. K.", užgimė ir pasklido tuo pačiu laiku, kai Vilniuje caro įsakymu buvo atidengti du paminklai Lietuvos naikintojams ir niokotojams – Muravjovui korikui ir Jekaterinai II "už vakarinių žemių prijungimą prie Rusijos".

Yra pateikiama įdomių detalių, kaip "Tautiška giesmė" išliko iki Nepriklausomybės pradžios, kai buvo paskelbta Lietuvos himnu. Teigiama, kad V. Kudirkos "Tautiška giesmė", pervardinta Lietuvos himnu, buvo visą laiką gyva ir Amerikos lietuvių širdyse.

Šis retas leidinys išleistas dr. Juozo Kazicko šeimos fondo lėšomis. Leidinio fotografas pažymėtas Algis Uškevičius, dailininkas – Arvydas Nekrošius, spausdino "Petro ofsetas". Išleistas gražiai, reprezentaciniai. Yra minima, kad leidinys skiriamas Vinco Kudirkos paminklo Vilniuje atidengimo progai. **Edvardas Šulaitis**

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell). Vokiškas patyrimas.

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, "plumbing" darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

SPASUVE PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prienamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
(prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

KREIPIMASIS

Kanados lietuvių fondas šiais metais ruošiasi įkurti interneto tinklalapį lietuvių ir anglų kalbomis. Tinklalapis turi būti sukurta pagal šių laikų technologijos standartus ir saugus jo naudotojams. Todėl Fondas kreipiasi į visus specialistus, dirbančius ar turinčius kvalifikaciją interneto tinklalapių kūrimo ir priežiūros srityje, ir prašo atsilipti į šį kreipimąsi.

Prašome siųsti asmenines ar bendrovės kvalifikacijas interneto tinklalapių kūrimo ir priežiūros srityje Fondo raštinėn ne vėliau kaip penktadienį, vasario 27 d.

Gauti atsiliėpimai bus perduoti specialiam Fondo tarybos komitetui, atsakingam už interneto tinklalapio projekto įgyvendinimą. Atrinkti kandidatai bus pakviesti pateikti Fondui tinklalapio įkūrimo ir priežiūros projekto įkainavimą (*project proposal*) pagal pateiktas Fondo specifikacijas ir gaires (*terms of reference*).

Tinklalapio kūrimo projekto pradžia numatyta š.m. balandžio mėnesį.

TORONTO

Anapilio žinios

• Vasario 6 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą progą Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir 3 v.p.p., o po Mišių – Šventoji valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

• Praeitų metų aukų pakvitavimus atleidimui nuo valstybinių mokesčių (Income Tax) jau galima atsiimti sekmadieniais parapijos salėje. Juos prižiūri Juozas Karasiejus. Neatsiėmusiems pakvitavimai bus vėliau išsiuntinėjami paštu.

• Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje.

• Pirmosios Komunijos pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje.

• *Žodis tarp mūsų* knygelių sausio-vasario laidą platina A. Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Anapilio knygyne galima įsigyti: *Lithuanian Heritage* lapkričio-gruodžio numerį, vaikų dainelių bei eilėraščių garsaploškę (CD) *Pučia vėjas*, „Gintarėlių“ dainų albumą, Montrealio lietuvių choro garsaploškę „Adeste Fideles“, Anapilio par. 80-mečio šventės vaizdoploškę (DVD), vaikučiams – Richard Scarry *Mano žodyną* ir Vytės Nemunėlio *Meškiuką rudnosiuką*. Galima įsigyti nupiginta kaina senesnių knygų.

• Mišios vasario 8, sekmad.: 9.30 v.r. už a.a. Vladą Ramanaušką (IV met.); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje vasario 8, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Aleksą Kusinskį (I met.); Delhi Šv. Kazimiero šventovėje vasario 7, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Juozą Jurėną.

Maironio mokyklos žinios

• Dėmesio, tėveliai! Mokiinių priežiūra mokyklos kieme prasideda 8.50 v.r. Dėl saugumo nepalikite vaikų anksčiau. Mokinius įleidžiame 9 v.r. ir renkames auditorijoje; jie negali eiti į klases be mokytojų. Jeigu oras labai šaltas arba lyja, juos įleidžiame anksčiau. Pamokos baigiasi 11.55 v.r. – prašome atsiimti vaikus iš mokyklos kiemo. Tegul mokiniai šiltai apsirengia, nes per pertrauką eina į lauką. Prižiūrėkite, kad atsineštų pirštinių ir kepuriių.

• Vasario 7 d. KLJS-gos nariai ruošia mūsų mokiniams užsiėmimus mokykloje, minint Vasario 16-osios šventę.

• Vasario 14 (Šeimos diena), kovo 14 ir 21 d.d. (pavasario atostogos) – pamokų nebus. **Živilė**

Prisikėlimo parapijos žinios

• Sekmadienį, vasario 1, per 10.45 v.r. Mišias giedojo „Volungės“ choro moterų grupė, o ateinantį sekmadienį giedos „Retkartinis“ choras.

• Vasario 6 – pirmas mėnesio penktadienis. Tą dieną Mišios ir Šventoji valanda – 7 v.v.

• KLKM dr-jos šios parapijos skyriaus narių susirinkimas įvyko sekmadienį, vasario 1, po 12.15 v.d. Mišių parapijos salėje. Pagrindinis kalbėtojas buvo prel. E. Putrimas.

• Sausio 29 d. palaidotas a.a. Pranas Kėvelaitis, 86 m., Kanadoje artimų giminių neturėjo.

• Sausio 31, 8 v.v. parapijos patalpose Toronto sendraugiai ateitininkai surengė visiems šiltą ir linksmą pabendravimo vakaronę. Susirinkusieji Arūno Radtkės ir „Dance Salsa“ grupės mokytojos Velinos dėka, turėjo progą išmokyti šokti „Salsa“. Buvo galima paragauti meksikietiško užkandžių bei gėrimų ir smagiai pabendrauti.

• Remiantis paskelbtais apaštalo šv. Pauliaus metais, Lietuvos vyskupai ypatingai pabrėžia Dievo Žodį. Knygutės *Žodis tarp mūsų* kaip tik ir padeda Jį suprasti ir įgyvendinti. Knygutės padėtos šventovės prieangyje.

• Ryšium su maldos savaitė už krikščionių vienybę, lietuvių ekumeninės pamaldos vyks kovo 17, antradienį, 7 v.v. mūsų parapijos šventovėje, o lietuvių liuteronų Išganytojo parapijos šventovėj pamaldos vyks kovo 22, sekmadienį.

• Vasaros stovyklos „Kretingos“ stovyklavietėje Vasagoje: angliškai kalbantiems lietuvių kilmės vaikams – liepos 5-18 d.d.; lietuviškai kalbantiems – nuo liepos 19-rugpjūčio 1 d.d. Vadovų skaičius ribotas. Patyrę vadovai turi įteikti prašymus iki 2009 m. vasario 28 d. Prašymus siųsti adresu: lina@ku-liavas.com. Pirmas vadovų susirinkimas vyks kovo mėnesį.

• Mišios sekmadienį, vasario 8: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Antaną ir Mariją Švitrus; 10.45 v.r. už a.a. Joną ir Algį Putevirus, už a.a. Vincą Beresnevičių, už a.a. Kazimierą ir Leonidą Baranauskus ir šeimos mirusius; 12.15 v.d. už a.a. Paulionių ir Klorikaičių šeimų mirusius.

• **Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos kongresas** vyks Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje 2009 m. gruodžio 22-2010 m. sausio 7 d.d. Kanados lietuvių jaunimo sąjunga kviečia jaunimą (18-35 m. amžiaus) į Kanados delegaciją. Norintys dalyvauti kongrese turi užpildyti anketą, kurią galima rasti www.kljs.org. Užpildytas anketas reikia sugrąžinti iki 2009 m. vasario 16 d.

Vasario 28, šeštadienį, 7 v.v. muzikos studijos „Village Rhapsody“ atlikėjai kviečia į koncertą **„Žiemos mozaika“**. Kornel Wolak (klarnetas), Ilona Beres (fortepijonas) ir Luke Pomorski (violončelė) atliks Bethoveno, Bramso, Skriabino kamerinius kūrinius. Koncertas vyks Humbercrest United Church (16 Baby Point Rd, Toronto). **Inf.**

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį pamaldos – 9.30 v. ryto.

• Parapijos visuotinis metinis susirinkimas įvyks po pamaldų vasario 22 d. Lietuvių Namų patalpose.

• Šių metų „Šiupinys“ įvyks vasario 24 d., 7 v.v. Lietuvių Namų patalpose.

• Ekumeninės pamaldos Prisikėlimo parapijos šventovėje įvyks antradienį, kovo 17, 7 val. vak.

• Išganytojo parapijos šventovėje ekumeninės pamaldos vyks sekmadienį, kovo 22, 9.30 v.r.

• Dėkojame Pauliui Kravečiui, kuris atlaikė Žodžio pamaldas sausio 18 d.

• Sausio 9 d. mirė Marta Mejutė-Prankevičienė, sulaukusi 82 m. amžiaus. Sausio 14 d. klebonui atostogaujant, gedulines pamaldas Išganytojo parapijos šventovėje atliko kun. Eric Schultz ir kapinių apeigas – sūnus kun. Ričardas Prankevičius. Marta paliko liūdinčius: sūnus Ričardą ir Andrių bei dukras Dianą ir Kristą. Dėkojame šeimai už \$4,000 auką parapijai.

• Sausio 31 d. šventovėje įvyko gedulines pamaldos prisimenant a.a. Bronių Dauginį, gimusį 1929 m. vasario 6 d. Lyduvėnuose, Lietuvoje, mirusį 2008 m. gruodžio 26 d. Hawkesbury, ON. Velionies pelenai bus palaidoti šį pavasarį. Bronius paliko liūdinčius seserį Liną Juzukonienę ir brolių Valterį su šeimomis ir daug artimųjų Kanadoje, JAV ir Lietuvoje. Dėkojame šeimai už \$200 auką parapijai.

Lietuvių Namų žinios

• LN ir Labdaros valdybų posėdis – vasario 10 d., 7 v.v. LN seklyčioje.

• Lietuvių Namai ieško tarnautojų nepilnu laiku renginių metu, ir virėjų, valytojų. Kreiptis į vedėją tel. 416 532-3311.

Slaugos namų žinios

• Užjausdami vyrą Vladą ir pagerbdami mirusią a.a. Gražiną Butkienę, Labdaros lietuvių slaugos namams aukojo: \$2000 – G.D. Sakai; \$500 – Al Pacevičius; \$100 – S.A. Ciplijauskas, dr. ir A. Kerametlian, A. Kilinskas, V. Kiršonis, Lietuvių Namai, A.V. Mikuckis, A. D. Zakaravičius; \$50 – L. Balsienė, V. Balsys, W. Moigis, I. Nacevičienė, I. Paškauskienė, R.G. Paulioniai, A. Valadkienė, M. Zubrickas; \$40 – K.A. Ambrozaičiai; \$30 – I. Kairienė, B. A. Matulaičiai; \$25 – J. Ciupak, J. Empakerienė, A. Skilandžiūnienė, T.B. Stanuliai; \$20 – A. Augaitis, A.N. Baneliai, D. Baziliauskienė, A. Byszkiewicz, A.R. Čygai, D. Dargis, O. Dementavičienė, V. Janulaitis, D. V. Karosai, G. Krasauskienė, L. Kybartas, F. Mačiulienė, V. Pacas, A. Pleinys, O. Rimkus, B.P. Sapliai, R. Shamess, E. Simonavičienė, O. Yčienė, Z. Zaleskis, G. Zabieliauskienė, I.A. Žemaičiai, K. Žutautas; \$10 – H. McFadyen, L. Murauskienė, L. Lastauskas-Rogan.

Labdaros fondo valdyba nuoširdžiai dėkoja visų gyventojų vardu aukotojams už jų dosnumą. Nuoširdus ačiū B. Kazlauskaitei už aukų surinkimą. **Inf.**

PARDUODU bulvių tarkavimo mašiną. Kaina \$80. Skambinti tel. 416-503-3721.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų parapijiečių susirinkimas įvyko vasario 1 d. parapijos salėje. Susirinkimą pradėjo Heraldas Celtorius, pasveikino susirinkusius ir pasiūlė susirinkimo darbotvarkę: malda, praeito susirinkimo protokolo skaitymas, finansinė apyskaita, rinkimai, klausimai ir sumanymai. Maldą sukalbėjo kleb. kun. G. Mieldažis. S. Akstinaitė-Staškevičienė perskaitė Aušros Vartų parapijiečių susirinkimo, įvykusio 2008 m. vasario 24 d., protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų. Klebonas pateikė parapijos apyskaitą iki 2008 m. gruodžio 31 d. Apyskaita buvo priimta. H. Celtorius padėkojo kadencijas baigusiesiems: A. Celtoriūtei ir S. Akstinaitė-Staškevičienei. Atsiradus tik dviem kandidatėms – Stasei Budrevičiūtei ir Stefanijai Jutuvienei – jos ir buvo išrinktos aklamacijos būdu. Klausimų ir sumanymų metu daugiausia dėmesio buvo skirta Montrealio parapijų – Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero – ateičiai. Buvo įvairių siūlymų, kaip pritraukti jaunas šeimas ir naujai atvykusius. Po susirinkimo dalyviai vaišinosi parapijos komiteto paruoštais užkandžiais.

L.K. Mindaugo-Neringos šaulių kuopa rengia Užgavėnių blynų balių vasario 22 d., 12.30 v.p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. Kviečia suaugusius ir vaikus ateiti su kaukėmis, kurios bus premijuojamos. P. Paulauskas ruošia gausias vaišes; muzika J. Rimeikio, bus šokiai, žaidimai ir loterija. Įėjimas vaikams nemokamai, o suaugusiems \$15.

A.a. Andrius Latvaitis, 95 m. amžiaus, mirė sausio 3 d. Gedulinės pamaldos buvo laidotuvių koplyčioje sausio 8 d. Jis bus laidojamas Šv. Jono lietuvių kapinėse (Mississauga, ON). Liūdi žmona Lydija, duktė, du vaikaičiai, viena sesuo St. Hyacinthe, QC, kita Lietuvoje ir daug giminių abiejose Atlanto pusėse. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Metiniai Kazimierinių pietūs įvyks kovo 1 d. 12.45 v.p.p. parapijos salėje. Auka – \$25; moksleiviams (10 iki 16 m.) \$15. Veiks loterija. Galima užsisakyti stalą 10-čiai žmonių. Skambinti Nijolei Šukienei (514 593-6859) ar Alice Skrupskytei (514 257-6761). Kviečiame visus atsilankyti.

A.a. dr. Vitalija Kudirkaitė-Giriūnienė-Litvinienė (1911-2009) mirė sausio 23 d., žmona a.a. Lado Giriūno. Liūdi vyras Vytautas Litvinas, sūnus Ladas (Janina) Otavoje ir Linas (Edmontone). Klebonas kun. Aloyzas Volskis aukojo gedulines Mišias. Giedojo Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų chorai. Solistė iš Lietuvos Elena Grumbinienė giedojo Šuberto *Ave Maria* ir *Anapus saulės*. Vargonavo ir dirigavo chorams muz. Laurynas Djintcharadze. KLKM dr-jos atstovės, valdybos narės, Joana Blauzdžiūnienė ir Julija Adamonienė skaitė Mišių skaitinius. Julija Adamonienė KLKM dr-jos vardu tarė atsisveikinimo žodį. Sūnus Ladas atsisveikino su mamyte. Palaidota Cote-des-Neiges kapinėse. Užuojauta šeimai. **VL**

UNIVERSITETO STUDENTŲ DĖMESIUI!

Montrealio lietuvių kredito unija „LITAS“ SKELBIA KONKURSA vienkartinei \$2000 stipendijai gauti.

Paskutinė šių metų stipendijos prašymo diena yra **š.m. KOVO 31 D.**

Stipendijos įteikimas įvyks 2009 m. pavasarį kredito unijos „LITAS“ metiniame susirinkime.

Dėl išsamesnės informacijos teiraukitės „LITAS“, 1475 rue de Seve, Montreal, QC H4E 2A8 Tel.: 514-766-5827

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

PUNIA
CONSTRUCTION LTD.
REMONTAI
vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628